

Evidenční číslo: SM-040		<u>SMĚRNICE</u>			Revize: 06	
ORGANIZAČNÍ SMĚRNICE BOZP A PO						
Datum vydání:	3.1. 2019	Majitel postupu:	FIRESS s.r.o. smluvní partner pro BOZP a PO		Počet stran:	46
Účinnost od:	3.1. 2019	Schválil:	Ing. Zbyněk KOBLÍŽEK, ředitel		Počet příloh:	2
Rozdělovník:	Distribuční list				Výtisk číslo:	

OBSAH:

1	Úvod	2
2	Základní povinnosti zaměstnavatele	2
3	Základní povinnosti zaměstnanců	4
4	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	6
4.1	Školení zaměstnanců	6
4.2	Pracovnělékařské služby	8
4.3	Kategorizace prací a pracovišť	13
4.4	Práce zakázané ženám a mladistvým	13
4.5	Osobní ochranné pracovní prostředky	15
4.6	Pracovní úrazy	15
4.7	Elektrické spotřebiče	17
4.8	Schůdky, žebříky	18
4.9	Sklady a skladování, manipulace s břemeny	19
4.10	Hořlavé kapaliny, chemické látky	21
4.11	Stroje a zařízení	22
4.12	Analýza rizik a opatření k jejich odstranění	23
4.13	Služební vozidla	24
5	Bezpečnostní značení	26
6	Technická a technologická zařízení	28
6.1	Přenosné hasicí přístroje	28
6.2	Požárně bezpečnostní zařízení	29
6.3	Ostatní zařízení	30
7	Kontrolní činnost na pracovištích	30
7.1	Kontroly BOZP	31
7.2	Kontroly PO	31
7.3	Záznam o kontrole	32
8	Závěr	32
9	Příloha: Analýza rizik a opatření k jejich odstranění	34
9.1	Kancelářské práce	34
9.2	Práce a pohyb v budově a na venkovním prostranství	35
9.3	Doprava	37
9.4	Manipulace s materiálem a břemeny	39
9.5	Sklady a skladování	40
9.6	Práce na žebříku, na dočasné stavební konstrukci – především lešení	41
9.7	Úklidové práce	44

1 Úvod

Tato organizační směrnice je zpracována za účelem organizačního zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci a bezpečnosti jiných osob, které se zdržují na pracovištích společnosti a za účelem organizačního zabezpečení požární ochrany ve společnosti.

Uvedená směrnice je zpracována v souladu s příslušnými ustanoveními následujících obecně platných předpisů (v platném znění):

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce,
- Zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci),
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, a souvisejících předpisů v platném znění.

Další používané předpisy jsou uvedeny v textu nebo dále v jednotlivých zpracovaných směrnících společnosti.

V této organizační směrnici jsou použity tyto zkratky:

BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
PO	Požární ochrana
OOPP	Osobní ochranné pracovní prostředky
OS	Organizační směrnice

Směrnice stanovuje organizační zabezpečení BOZP a PO ve společnosti Technické služby města Chomutova, příspěvková organizace, se sídlem Nám. 1. Máje 89, 430 01 Chomutov.

2 Základní povinnosti zaměstnavatele

Zaměstnavatel je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce a plnit povinnosti na úseku požární ochrany.

Povinnost zaměstnavatele zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci se vztahuje na všechny zaměstnance a jiné osoby, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovištích.

V oblasti BOZP je zaměstnavatel povinen:

- vytvářet bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky vhodnou organizací BOZP a přijímáním opatření k předcházení rizikům, přizpůsobovat opatření měnícím se skutečnostem, kontrolovat jejich účinnost a dodržování a zajišťovat zlepšování stavu pracovního prostředí a pracovních podmínek,
- zajistit zaměstnancům školení o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP, které doplňují jejich odborné předpoklady a požadavky pro výkon práce, které se týkají jimi vykonávané práce a vztahují se k rizikům, s nimiž může přijít zaměstnanec do styku

na pracovišti, na kterém je práce vykonávána (tento požadavek se týká také zaměstnanců v pracovním poměru na dobu určitou, mladistvých zaměstnanců a dalších osob v obdobném pracovněprávním vztahu), dále soustavně vyžadovat a kontrolovat jejich dodržování,

- seznámit zaměstnance se zpracovanými vnitřními předpisy a pokyny v oblasti BOZP a provozními řády jednotlivých pracovišť,
- přijímat opatření pro případ zdolávání mimořádných událostí, jako jsou havárie, požáry a povodně, jiná vážná nebezpečí a evakuace zaměstnanců včetně pokynů k zastavení práce a k okamžitému opuštění pracoviště a odchodu do bezpečí,
- zajistit a určit podle druhu činnosti a velikosti pracoviště potřebný počet zaměstnanců, kteří organizují poskytnutí první pomoci, zajišťují přivolání zejména zdravotnické záchranné služby, Hasičského záchranného sboru České republiky a Policie České republiky a organizují evakuaci zaměstnanců, zajistit jejich výškolení a vybavení v rozsahu odpovídajícím rizikům vyskytujícím se na pracovišti,
- zajistit zaměstnancům poskytnutí první pomoci, tzn. vybavit pracoviště potřebným počtem lékárníček, umístit je na volně přístupném, suchém a čistém místě, stanovit vybavení lékárníčky a určit osoby odpovědné za lékárníčky,
- nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce a práce, jejichž náročnost by neodpovídala jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti,
- informovat těhotné zaměstnankyně o expozici rizikovým faktorům poškozujícím plod v těle matky (jestliže při práci přichází v úvahu), těhotné zaměstnankyně, zaměstnankyně, které kojí, a zaměstnankyně-matky do konce devátého měsíce po porodu seznámit s riziky a jejich možnými účinky na těhotenství, kojení nebo na jejich zdraví a učinit potřebná opatření, včetně opatření, která se týkají snížení rizika psychické a fyzické únavy a jiných druhů psychické a fyzické zátěže spojené s vykonávanou prací, a to po celou dobu, kdy je to nutné k ochraně jejich bezpečnosti nebo zdraví dítěte, přizpůsobovat na pracovišti prostory pro jejich odpočinek,
- umožnit zaměstnanci nahlížet do evidence, která je o něm vedena v souvislosti se zajišťováním bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- nepoužívat takového způsobu odměňování prací, při kterém jsou zaměstnanci vystaveni zvýšenému nebezpečí újmy na zdraví a jehož použití by vedlo při zvyšování pracovních výsledků k ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců,
- zajistit dodržování zákazu kouření na pracovištích stanoveného zvláštními právními předpisy,
- pravidelně kontrolovat úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejména stav a pracovních prostředků, zařízení a vybavení pracovišť a zjištěné nedostatky odstraňovat,
- hradit náklady spojené se zajišťováním BOZP, tyto náklady nesmějí být přenášeny přímo ani nepřímo na zaměstnance,
- plnit další zde neuvedené povinnosti na základě požadavků zákoníku práce v platném znění

V oblasti PO je zaměstnavatel povinen:

- vybavit objekty společnosti věcnými prostředky PO a požárně bezpečnostními zařízeními dle projektu, udržovat je v provozuschopném stavu a provádět jejich kontroly, opravy a revize, vést evidenci o těchto kontrolách, opravách a revizích,
- vytvářet podmínky pro hašení požárů a pro záchranné práce, zejména udržovat volné příjezdové komunikace, únikové cesty a volný přístup k nouzovým východům, k rozvodným zařízením elektrické energie, k uzávěrům vody, plynu, topení, k přenosným hasicím přístrojům, hydrantům a požárně bezpečnostním zařízením,
- dodržovat technické podmínky a návody vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností a kontrolovat, zda tyto podmínky a návody dodržují všichni zaměstnanci,
- vydávat příkazy, zákazy a pokyny na úseku PO a kontrolovat jejich plnění,
- označovat pracoviště a ostatní místa příslušnými bezpečnostními značkami, příkazy, zákazy a pokyny ve vztahu k požární ochraně, a to včetně míst, na kterých se nachází věcné prostředky požární ochrany a požárně bezpečnostní zařízení,
- zřetelně označit čísla tísňového volání, umožnit přístup ke spojovacím prostředkům a zabezpečit jejich použitelnost a použitelnost pro potřeby tísňového volání,
- pravidelně kontrolovat prostřednictvím odborně způsobilé osoby nebo technika požární ochrany dodržování předpisů o požární ochraně a neprodleně odstraňovat zjištěné závady, (při provozování činností bez zvýšeného požárního nebezpečí se preventivní požární prohlídky provádějí v provozech, ve kterých se na pracovištích pravidelně vyskytují současně nejméně 3 osoby v pracovním poměru nebo obdobném pracovním vztahu nebo veřejnost),
- umožnit orgánu státního požárního dozoru provedení kontroly plnění povinností na úseku PO, poskytovat mu požadované doklady, dokumentaci a informace vztahující se k zabezpečování PO a ve stanovených lhůtách splnit jím uložená opatření,
- oznamovat bezodkladně územně příslušnému operačnímu středisku hasičského záchranného sboru kraje každý požár vzniklý při provozovaných činnostech nebo v prostorách, které vlastní nebo užívá,
- dbát, aby pracoviště po ukončení pracovní doby bylo v požárně nezávadném stavu,
- plnit další zde neuvedené povinnosti na základě požadavků zákona o požární ochraně v platném znění.

3 Základní povinnosti zaměstnanců

Každý zaměstnanec je povinen dodržovat veškeré předpisy vztahující se k vykonávané práci, které jsou stanoveny pracovními postupy a předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a dále předpisy vztahujícími se k zajištění požární ochrany.

Zaměstnanec má právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, na informace o rizicích jeho práce a na informace o opatřeních na ochranu před jejich působením.

Zaměstnanec je oprávněn odmítnout výkon práce, o níž má důvodně za to, že bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje jeho život nebo zdraví, popřípadě život nebo zdraví jiných osob. Takové odmítnutí není možné posuzovat jako nesplnění povinnosti zaměstnance.

V oblasti BOZP je zaměstnanec (osoba v obdobném pracovně právním vztahu) povinen:

- dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví osob, kterých se bezprostředně dotýká jeho jednání, případně opomenutí při práci,
- dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění BOZP, s nimiž byl řádně seznámen, a řídit se zásadami bezpečného chování na pracovišti a informacemi zaměstnavatele,
- dodržovat při práci stanovené pracovní postupy, používat stanovené pracovní prostředky a pomůcky, dopravní prostředky a ochranná zařízení a svévolně je neměnit a nevyřazovat z provozu, řídit se návodem výrobce daného přístroje, zařízení apod.,
- oznamovat svému nadřízenému zaměstnanci nedostatky a závady na pracovišti, které ohrožují nebo by bezprostředně a závažným způsobem mohly ohrozit bezpečnost nebo zdraví zaměstnanců při práci, zejména hrozící vznik mimořádné události nebo nedostatky organizačních opatření, závady nebo poruchy technických zařízení a ochranných systémů určených k jejich zamezení,
- s ohledem na druh jím vykonávané práce se podle svých možností podílet na odstraňování nedostatků zjištěných při kontrolách orgánů, kterým přísluší výkon kontroly podle zvláštních právních předpisů,
- poskytnout první pomoc osobám, které utrpěly úraz nebo poranění, případně zavolat lékařskou službu (tel. 155),
- podrobit se na pokyn oprávněného vedoucího zaměstnance písemně určeného zaměstnavatelem zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.

V oblasti PO je zaměstnanec (osoba v obdobném pracovně právním vztahu) povinen:

- počínat si tak, aby svým jednáním nezavdal příčinu ke vzniku požáru a tím neohrozil život i zdraví osob, zvířat a majetku; zejména při používání tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů a zařízení, při skladování, manipulaci nebo používání hořlavých či požárně nebezpečných látek a při manipulaci s otevřeným ohněm,
- plnit příkazy a dodržovat zákazy zajišťující požární bezpečnost na vyznačených nebo požárně nebezpečných místech,
- nepoškozovat a udržovat v použitelném stavu věcné prostředky PO (přenosné hasicí přístroje) a požárně bezpečnostní zařízení (např. hydranty), znát jejich rozmístění a způsob použití,
- při zpozorování požáru se jej snažit uhasit všemi dostupnými prostředky a není-li to možné, bezodkladně provést opatření k zamezení šíření požáru, ohlásit požár hasičskému záchrannému sboru (tel. 150) a vedoucímu zaměstnanci a vyhlásit požární poplach (voláním „HOŘÍ“),
- po vzniku požáru se řídit pokyny zaměstnance, který organizuje likvidaci požáru (popř. evakuaci) a po příjezdu zásahových jednotek PO se řídit pokyny velitele zásahu,
- při zdolávání požáru, živelných pohrom a jiných mimořádných událostí poskytovat přiměřenou osobní a věcnou pomoc (nevystaví-li vážnému nebezpečí sebe nebo osoby blízké anebo nebrání-li jim v tom důležitá okolnost),
- oznamovat svému nadřízenému zaměstnanci závady a nedostatky, které by mohly ohrozit požární bezpečnost a podle svých sil a možností se podílet na jejich odstraňování,

- ohlásit svému nadřízenému zaměstnanci každý požár i takový, který sami uhasí,
- při obsluze elektrických vaříčů, topidel, strojů a zařízení dbát návodu výrobce, platných předpisů o PO, se kterými byl seznámen,
- před opuštěním pracoviště učinit taková opatření, aby nedošlo ke vzniku požáru, havarijního stavu nebo ohrožení majetku.

Zakázané činnosti zaměstnanců a osob v obdobném pracovním vztahu:

- vědomé bezdůvodné přivolání jednotky požární ochrany, zneužití linky tísňového volání,
- provádění prací, které mohou vést ke vzniku úrazů, požárů nebo havarijních stavů, pokud nemá požadovanou odbornou způsobilost, zejména opravy nebo neodborné zásady na elektrických a tepelných spotřebičích a zařízeních,
- používání poškozených spotřebičů, zařízení a strojů,
- používání nefunkčních nebo poškozených osobních ochranných pracovních prostředků,
- požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek na pracovištích a v pracovní době i mimo tato pracoviště,
- kouření na pracovištích a v jiných prostorách, kde jsou účinkům kouření vystaveni také nekuřáci, příp. v prostorách, kde je kouření zakázáno,
- instalování a používání elektrických a tepelných zařízení a spotřebičů, které nejsou schváleny zaměstnavatelem,
- poškozování, zneužívání nebo jiné znemožnění použití hasicích přístrojů, hydrantů a požárně bezpečnostních zařízení, a hlavních uzávěrů a vypínačů (elektřina, voda, plyn), např. ukládáním materiálu před těmito zařízeními, zastavením nábytkem apod.
- vypalování porostů.

4 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

4.1 Školení zaměstnanců

Zaměstnavatel je povinen:

- zajistit zaměstnancům školení o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP a PO,
- zajistit řádné zpracování a ukládání záznamů o školeních (osnovy a prezenční listiny),
- vést prokazatelné doklady o seznámení příslušných zaměstnanců s návody výrobců strojů, přístrojů, zařízení, náradí, ochranných prostředků a s bezpečnostními listy používaných látek, se kterými přicházejí zaměstnanci do styku (např. čisticí prostředky, pohonné hmoty apod.).

Poznámka: Povinnost zajistit školení se týká také zaměstnanců v pracovním poměru na dobu určitou, mladistvých zaměstnanců a dalších osob v obdobném pracovním vztahu).

Zaměstnanec je povinen:

- zúčastnit se vstupního a opakovaného školení o BOZP a PO,
 - podrobit se ověření znalostí,
- (Neúčast na školení bez omluvy může být důvodem k rozvázání pracovního poměru!)

Ve společnosti se provádějí následující školení v oblasti BOZP a PO:

- školení vedoucích zaměstnanců,
- školení ostatních zaměstnanců (administrativa, nevýrobní profese).

Znalosti získané při školení se ověřují formou ústního pohovoru.

Profese, činnost	Lhůty školení	Školitel
Vedoucí zaměstnanci	VSTUPNÍ ŠKOLENÍ při nástupu do funkce OPAKOVANÉ ŠKOLENÍ 1x za 3 roky	zaměstnavatel, má-li k tomu potřebné znalosti, příp. odborně způsobilá osoba v prevenci rizik
Ostatní zaměstnanci (administrativa, nevýrobní profese)	VSTUPNÍ ŠKOLENÍ při nástupu do pracovního poměru OPAKOVANÉ ŠKOLENÍ 1x za 5 let/dle školitele	zaměstnavatel, má-li k tomu potřebné znalosti, příp. odborně způsobilá osoba v prevenci rizik

Školení (poučení) po pracovním úrazu:

- zaměstnanci, kteří utrpěli pracovní úraz, musí být při nástupu do práce (po ukončení pracovní neschopnosti) prokazatelně poučeni o příčinách a okolnostech úrazu a toto musí být stvrzeno podpisy zaměstnance a toho, kdo poučení prováděl,
- pokud se jednalo o těžký úraz opakovaný, je přímý nadřízený povinen o poučení zaměstnance požádat bezpečnostního technika a sám se ho zúčastnit.

Mimořádné školení musí být provedeno:

- při změně pracovního zařazení, druhu práce nebo pracovních úkolů,
- při zavedení nové technologie,
- při změně výrobních a pracovních prostředků,
- při změně technologických anebo pracovních postupů,
- v případech, které mají nebo mohou mít podstatný vliv na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, zejména při zvýšení úrazovosti a zhoršení bezpečnostní situace na pracovišti, při změně situace na pracovišti (např. součinnost dvou organizací, rekonstrukce, opravy atd.), před výkonem zvláště nebezpečných prací; toto školení musí být provedeno bez zbytečného odkladu.

O každém provedeném školení musí být proveden písemný záznam, který obsahuje:

- druh školení (vstupní, opakované, mimořádné, pro vedoucí zaměstnance apod.),
- čitelné datum konání školení,
- osnova, podle které bylo školení prováděno (legislativa, zpracované směrnice apod.),
- způsob ověření znalostí a jeho výsledek,
- jméno a podpis školených (zkoušených) osob – prezenční listina,
- jméno a podpis školitele, oprávnění ke školení.

UPOZORNĚNÍ: U činností se zvýšeným požárním nebezpečím nebo s vysokým požárním nebezpečím (§ 4 odst. 2 a 3 zákona o požární ochraně), je potřeba provést školení o požární ochraně ve smyslu zákona o požární ochraně. V zákoně jsou také uvedeny požadavky na způsobilost nebo odbornou způsobilost školitele (§ 16a) a na koho se školení vztahuje (§ 16). Vyhláška č. 246/2001 Sb., o požární prevenci, stanoví druhy, obsah, rozsah a lhůty školení zaměstnanců o požární ochraně

4.2 Pracovnílékařské služby

Pracovnílékařské služby jsou zdravotní služby preventivní, jejichž součástí je:

- hodnocení vlivu pracovní činnosti, pracovního prostředí a pracovních podmínek na zdraví,
- provádění pracovnílékařských prohlídek, které jsou preventivními prohlídkami a hodnocení zdravotního stavu za účelem posuzování zdravotní způsobilosti k práci,
- poradenství zaměřené na ochranu zdraví při práci a ochranu před pracovními úrazy, nemocemi z povolání a nemocemi souvisejícími s prací,
- školení v poskytování první pomoci,
- pravidelný dohled na pracovištích a nad výkonem práce ve stanovených lhůtách a rozsahu, tj. pro kategorii první a druhou nerizikovou je dobrovolný, v kategorii druhé rizikové, třetí a čtvrté 1x za 3 roky.

Poskytovatelem pracovnílékařských služeb je:

- poskytovatel v oboru všeobecné praktické lékařství, nebo
- poskytovatel v oboru pracovní lékařství.

Zaměstnavatel je povinen:

- sdělit zaměstnancům, který poskytovatel pracovnílékařských služeb jim poskytuje pracovnílékařské služby,
- sdělit zaměstnancům, jakým pracovnílékařským prohlídkám a vyšetřením souvisejícím s výkonem práce jsou povinni se podrobit, umožnit zaměstnancům podrobit se těmto očkovaním, prohlídkám a vyšetřením,
- nahradit zaměstnanci, který se podrobí pracovnílékařské prohlídce, vyšetření nebo očkování případnou ztrátu na výdělku, a to ve výši průměrného výdělku, popř. ve výši rozdílu mezi náhradou mzdy nebo platu nebo nemocenským a průměrným výdělkem,
- zajistit, aby každý zaměstnanec absolvoval:
 - vstupní prohlídku – před vznikem pracovního poměru, před převedením zaměstnance na jinou práci (viz dále v textu),
 - periodickou prohlídku – v průběhu pracovního poměru, ve stanovených lhůtách (viz dále v textu),
 - mimořádnou prohlídku – v případě potřeby (viz dále v textu),
 - výstupní prohlídku – při rozvázání pracovního poměru, v předepsaných případech (viz dále v textu),
 - následnou prohlídku – v předepsaných případech, u rizikových prací (viz dále v textu),

- postupovat při zařazování zaměstnanců k práci podle závěrů lékařských posudků o jejich zdravotní způsobilosti,
- odeslat zaměstnance na mimořádnou pracovnělékařskou prohlídku, pokud o to zaměstnanec požádal, anebo pokud obdržel podnět od ošetřujícího lékaře nebo poskytovatele pracovnělékařských služeb.

Zaměstnavatel má právo:

- vyslat zaměstnance na mimořádnou pracovnělékařskou prohlídku, má-li pochybnosti o zdravotní způsobilosti zaměstnance k práci.

Zaměstnavatel může:

- pro výkon práce na svých pracovištích uzavřít písemnou smlouvu o poskytování pracovnělékařských služeb s více poskytovateli těchto služeb zejména, je-li to vzhledem k počtu zaměstnanců nebo umístění jednotlivých pracovišť účelné.

Zaměstnanec je povinen:

- podrobit se stanoveným pracovnělékařským prohlídkám, vyšetřením, příp. očkováním v určených lhůtách,
- podrobit se nařízeným pracovnělékařským službám,
- podrobit se určeným mimořádným lékařským prohlídkám,
- sdělit poskytovateli pracovnělékařských služeb na jeho žádost nebo z vlastního podnětu všechny jemu známé nebo podezřelé skutečnosti související s ochranou zdraví při práci.

VSTUPNÍ prohlídka – pracovní poměr:

- vstupní lékařská prohlídka se provádí vždy před vznikem pracovního poměru (tzn. před dnem nástupu do práce, nikoliv před podpisem smlouvy),
- vstupní prohlídka se provádí také před změnou druhu práce nebo před převedením zaměstnance na jinou práci, pokud jde o práci vykonávanou za odlišných podmínek, než ke kterým byla posouzena zdravotní způsobilost zaměstnance (odlišnými podmínkami se rozumí navýšení rizikových faktorů nejméně o jeden, a to bez ohledu na to, zda změna takových podmínek vede ke změně výsledné kategorie práce),
- osoba ucházející se o zaměstnání se považuje za zdravotně nezpůsobilou k výkonu práce, k níž má být zařazena, pokud se nepodrobí vstupní lékařské prohlídce.

VSTUPNÍ prohlídka – dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr:

- vstupní prohlídky v případě uzavření dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti nejsou povinné, pokud na pracovištích nejsou vykonávány rizikové práce,
- zaměstnavatel může vstupní prohlídku vyžadovat tehdy, má-li pochybnosti o zdravotní způsobilosti osoby ucházející se o práci, která není prací rizikovou a která má být vykonávána na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti.

PERIODICKÉ prohlídky – pracovní poměr:

- vykonávají se ve stanovených lhůtách – podle profesí, vykonávaných činností (dle kategorizace prací, rizika ohrožení zdraví, příp. jiného právního předpisu),

PERIODICKÉ prohlídky

pracovní poměr s pracovními riziky kategorie 2R-4:

- vykonávají se ve stanovených lhůtách – podle profesí, vykonávaných činností (dle kategorizace prací, rizika ohrožení zdraví, příp. jiného právního předpisu),
- u zaměstnanců vykonávajících práci zařazenou v kategorii první probíhají na dobrovolné bázi:
- zaměstnanci do 50 let: 1x za 6 let
 - zaměstnanci nad 50 let: 1x za 4 roky
 - mladiství zaměstnanci: 1x za rok

Poznámka: Lhůty periodických prohlídek stanoví vyhláška č. 79/2013 Sb., v platném znění.

pro řízení motorových vozidel (řidiči služebních vozidel, kategorie 1) probíhají na dobrovolné bázi:

- zaměstnanci do 50 let: 1x za 6 let
- zaměstnanci nad 50 let: 1x za 4 roky

Poznámka: Každý řidič (držitel řidičského oprávnění), bez ohledu na skutečnost, zda řídí vozidlo na pracovní či soukromé cestě, je povinen podle zákona o silničním provozu absolvovat lékařskou prohlídku nejdříve 6 měsíců před dovršením 65 a 68 let věku a nejpozději v den dovršení stanoveného věku, po dovršení 68 let pak každé 2 roky.

PERIODICKÉ prohlídky – dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr:

- jde-li o práce vykonávané na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, periodické prohlídky se neprovádějí; to neplatí, pokud:
 - je stejný druh práce vykonáván na základě těchto dohod opakovaně a součet dob, po které je práce opakovaně vykonávána, je delší než lhůta pro provedení periodické prohlídky, nebo
 - zaměstnavatel provádění těchto prohlídek vyžaduje.

Poznámka: Dnem rozhodným pro stanovení termínu periodické prohlídky je:

- den vydání lékařského posudku na základě vstupní prohlídky, nebo
- den vydání lékařského posudku na základě mimořádné prohlídky (pokud byla při pracovnělékařské prohlídce zjištěna taková změna zdravotního stavu, která předpokládá změnu zdravotní způsobilosti k práci v kratší době, než je lhůta pro provedení periodické prohlídky), nebo
- den vydání lékařského posudku na základě mimořádné prohlídky (pokud byl výkon práce přerušen z různých důvodů na dobu delší než 6 měsíců), nebo
- den vydání lékařského posudku na základě periodické prohlídky, pokud dosavadní lékařský posudek pozbyl platnosti, nebo
- den započetí výkonu práce stejného druhu poprvé sjednaného dohodou o pracích konaných mimo pracovní poměr.

MIMOŘÁDNÉ prohlídky:

- mimořádná prohlídka se provádí, zejména pokud byl výkon práce přerušen:
 - z důvodu nemoci po dobu delší než 8 týdnů, s výjimkou výkonu práce v kategorii první a nejde-li o práci nebo činnost, jejíž součástí je riziko ohrožení zdraví nebo nestanoví-li jiný právní předpis jinak; po provedení této prohlídky se NEMĚNÍ lhůta provedení periodické prohlídky,
 - v důsledku úrazu s těžkými následky, nemoci spojené s bezvědomím nebo jiné těžké újmy na zdraví; po provedení této prohlídky se NEMĚNÍ lhůta provedení periodické prohlídky, nebo
 - z jiných důvodů na dobu delší než 6 měsíců; po provedení této prohlídky se MĚNÍ lhůta provedení periodické prohlídky,(mimořádná prohlídka po ukončení přerušení práce se provede nejdéle do 5 pracovních dnů ode dne nového započetí výkonu dosavadní práce)
- mimořádná prohlídka se dále provádí na základě žádosti předložené zaměstnavatelem z vlastního podnětu nebo podnětu zaměstnance.

VÝSTUPNÍ prohlídky:

- výstupní prohlídka se provádí při ukončení pracovněprávního nebo obdobného vztahu vždy, pokud:
 - zaměstnanec vykonával rizikovou práci (kategorie 2 riziková, kategorie 3, kategorie 4)
 - u zaměstnance byla v době výkonu práce u současného zaměstnavatele uznána nemoc z povolání nebo ohrožení nemocí z povolání, pokud trvají, nebo
 - zaměstnanec utrpěl v době výkonu práce u současného zaměstnavatele pracovní úraz
a v příčinné souvislosti s ním byla uznána opakovaně dočasná pracovní neschopnost, popř. bylo provedeno nové bodové ohodnocení bolesti nebo ztížení společenského uplatnění,
- výstupní prohlídka se provádí před převedením zaměstnance na jinou práci nebo před změnou druhu práce, pokud jde o ukončení práce rizikové, nebo
- výstupní prohlídka se provádí, pokud tak stanoví jiný právní předpis,
- výstupní prohlídka se provádí také v případě, kdy o to požádá zaměstnavatel nebo jeho prostřednictvím zaměstnanec.

Pracovnílékařské prohlídky a služby jsou prováděny u poskytovatele pracovnílékařských služeb, s nímž má zaměstnavatel uzavřenou písemnou smlouvu (tzv. „firemní lékař“), nebo u registrujícího poskytovatele zaměstnance / uchazeče o zaměstnání (tzv. „vlastní lékař“), viz poznámka.

Poznámka: § 54 odst. 2 písm. b) zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů, stanoví:

Zaměstnavatel pro výkon práce na svých pracovištích může, jde-li o práce zařazené do kategorie první podle zákona o ochraně veřejného zdraví a není-li součástí této práce činnost, pro jejíž výkon jsou podmínky zdravotní způsobilosti stanoveny vyhláškou č. 79/2013 Sb. (tzn.

práce v profesním riziku) nebo jinými právními předpisy, zajišťovat provádění pracovnělékařských prohlídek, posuzování zdravotní způsobilosti k práci a vydávání lékařských posudků o zdravotní způsobilosti k práci na základě písemné žádosti u poskytovatele, který je registrujícím poskytovatelem zaměstnance nebo uchazeče o zaměstnání (tzn. u jeho „vlastního lékaře“), pokud jiný právní předpis nestanoví jinak (mladiství zaměstnanci musí být vždy vyšetřeni poskytovatelem pracovnělékařských služeb, viz zákoník práce). Ostatní součásti pracovnělékařských služeb zaměstnavatel zajišťuje, je-li to důvodné pro ochranu zdraví zaměstnanců, prostřednictvím poskytovatele pracovnělékařských služeb, se kterým pro zajištění konkrétní služby uzavře smlouvu.

Úhrady za lékařské prohlídky:

Vstupní lékařskou prohlídku hradí osoba ucházející se o zaměstnání. Zaměstnavatel osobě ucházející se o zaměstnání vstupní lékařskou prohlídku uhradí, jestliže s ní uzavře pracovněprávní nebo obdobný vztah. Věta první a druhá se nepoužije, jestliže osoba ucházející se o zaměstnání se s případným zaměstnavatelem dohodne o úhradě vstupní lékařské prohlídky i v případě neuzavření pracovněprávního nebo obdobného vztahu, anebo stanoví-li právní předpis jinak. Vstupní lékařskou prohlídku, jde-li o posouzení zdravotní způsobilosti osoby ucházející se o zaměstnání k práci v noci a u mladistvých uchazečů, hradí případný zaměstnavatel vždy.

Poznámka: § 58 zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů, stanoví:

Zaměstnavatel hradí pracovnělékařské služby poskytované podle tohoto zákona, s výjimkou:

- a) posuzování nemocí z povolání,*
- b) sledování vývoje zdravotního stavu při lékařských preventivních prohlídkách u nemocí z povolání,*
- c) vývoje zdravotního stavu při lékařských preventivních prohlídkách po skončení rizikové práce.*

Formulář – žádost o posouzení zdravotní způsobilosti k práci:

Pro provedení pracovnělékařských prohlídek použije zaměstnanec / uchazeč o zaměstnání žádost, ve které musí být uvedeny předepsané údaje:

- identifikační údaje zaměstnavatele (název, sídlo, IČ),
- identifikační údaje zaměstnance / uchazeče o zaměstnání (jméno a příjmení, datum narození, adresa trvalého pobytu / bydliště),
- údaje o pracovním zařazení (dle pracovní smlouvy), o druhu a režimu práce, o rizikových faktorech (kategorizace prací dle jednotlivých rizikových faktorů pracovních podmínek), v případě výstupní prohlídky se pro potřeby následné prohlídky uvede údaj o době expozice příslušnému rizikovému faktoru,
- druh požadované pracovnělékařské prohlídky (v případě souběhu mimořádné a periodické prohlídky se uvede i tato skutečnost),
- důvod k provedení prohlídky (v případě souběhu mimořádné a periodické prohlídky se uvede i důvod pro provedení mimořádné prohlídky),

- formulář pro vykonání prohlídek vydává personální oddělení.

4.3 Kategorizace prací a pracovišť

Kategorizace prací a pracovišť je provedena na základě zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, § 37 odst. 2.

Rizikovou prací, při níž je nebezpečí vzniku nemoci z povolání nebo jiné nemoci související s prací, je práce zařazená do kategorie třetí a čtvrté a dále práce zařazená do kategorie druhé, o níž takto rozhodne příslušný orgán ochrany veřejného zdraví (Krajská hygienická stanice).

Zaměstnavatel je povinen:

- informovat zaměstnance o tom, do jaké kategorie byla jím vykonávaná práce zařazena (v rámci školení),
- ověřit aktuálnost zařazení prací do kategorií při změně prováděných činností, při vzniku nové profese s novou náplní činnosti apod.
- ověřit aktuálnost, příp. zajistit aktualizaci kategorizace prací při změně prováděných činností a současně rizikových faktorů pracovního prostředí nebo při vzniku nové profese s novou náplní činnosti.

4.4 Práce zakázané ženám a mladistvým

Stanoví se na základě vyhlášky č. 180/2015 Sb., o pracích a pracovištích, které jsou zakázány těhotným zaměstnankyním, zaměstnankyním, které kojí, a zaměstnankyním – matkám do konce devátého měsíce po porodu, o pracích a pracovištích, které jsou zakázány mladistvým zaměstnancům, a o podmínkách, za nichž mohou mladiství zaměstnanci výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání (vyhláška o zakázaných pracích a pracovištích).

Seznam prací a pracovišť zakázaných těhotným zaměstnankyním, kojícím zaměstnankyním, zaměstnankyním – matkám do konce devátého měsíce po porodu:

- práce spojené s ruční manipulací s břemenem, jehož hmotnost při občasné manipulaci překračuje 10 kg nebo při časté manipulaci 5 kg,
- práce vykonávané vsedě, spojené s častým zvedáním nebo přenášením břemene o hmotnosti vyšší než 2 kg,
- práce spojené se zaujímáním pracovní polohy v hlubokém předklonu, vkleče, v dřepu, vleže, ve stoji na špičkách, s rukama nad výškou ramen, s rotací trupu nebo úklony trupu o více než 10 stupňů, jde-li o opakující se pracovní úkony,
- práce spojené s tlakem na břicho,
- práce, při nichž nelze upravit parametry pracovního místa s ohledem na antropometrické změny těla,
- práce vykonávané v pracovní poloze vstoje nebo vsedě s převahou statické složky práce bez možnosti její změny,
- práce spojené s přepravou břemene pomocí jednoduchého bezmotorového prostředku, při nichž je vynakládána tažná síla 115 N nebo tlačná síla vyšší než 160 N,

- práce a činnosti spojené s expozicí chemickým látkám nebo chemickým směsím (viz vybrané látky a směsi dle vyhlášky č. 180/2015 Sb.), viz poznámka,
- práce, při nichž hrozí zhroucení konstrukce, staveb nebo pád předmětů,
- práce ve výškách nad 1,5 m, nad volnou hloubkou přesahující 1,5 m nebo na souvislé ploše, jejíž sklon od vodorovné roviny je 10 stupňů a větší,
- práce přesčas (těhotné zaměstnankyně; zaměstnankyně a zaměstnanci, kteří pečují o dítě mladší než 1 rok), viz zákoník práce.

Seznam prací a pracovišť zakázaných mladistvým:

- práce, které se zřetelem k anatomickým, fyziologickým a psychickým zvláštnostem v tomto věku jsou pro ně nepřiměřené, nebezpečné nebo škodlivé jejich zdraví,
- práce, při nichž jsou vystaveni zvýšenému nebezpečí úrazu nebo při jejichž výkonu by mohli vážně ohrozit bezpečnost a zdraví ostatních zaměstnanců nebo jiných fyzických osob,
- práce spojené s ruční manipulací s břemenem, jehož hmotnost při občasné manipulaci překračuje u chlapců 20 kg nebo při časté manipulaci 15 kg, u dívek pak při občasné manipulaci 15 kg nebo při časté manipulaci 10 kg,
- práce vykonávané vsedě chlapci, spojené s častým zvedáním a přenášením břemene o hmotnosti vyšší než 4,5 kg, nebo dívkami o hmotnosti vyšší než 2,5 kg,
- práce spojené s přepravou břemene pomocí jednoduchého bezmotorového prostředku, při nichž je chlapci vynakládána tažná síla vyšší než 150 N nebo tlačná síla vyšší než 200 N nebo při nichž je dívkami vynakládána tažná síla vyšší než 115 N nebo tlačná síla vyšší než 160 N,
- práce a činnosti spojené s expozicí chemickým látkám nebo chemickým směsím (viz vybrané látky a směsi dle vyhlášky č. 180/2015 Sb.), viz poznámka,
- práce ve výškách nad 1,5 m, nad volnou hloubkou přesahující 1,5 m nebo na souvislé ploše, jejíž sklon od vodorovné roviny je 10 stupňů a větší,
- práce, při nichž hrozí zhroucení konstrukce, staveb nebo pád předmětů,
- práce přesčas, viz zákoník práce,
- práce v noci (výjimečně mohou mladiství zaměstnanci starší než 16 let konat noční práci nepřesahující 1 hodinu, jestliže je to třeba pro jejich výchovu k povolání, a to pod dohledem zaměstnance staršího 18 let, je-li tento dohled pro ochranu mladistvého zaměstnance nezbytný; noční práce mladistvého zaměstnance musí bezprostředně navazovat na jeho práci připadající podle rozvrhu směn na denní dobu), viz zákoník práce.

Konkrétní požadavky dílčích pracovišť jsou uvedeny v samostatné směrnici SM-040-1-4 Seznam prací a pracovišť zakázaných ženám a mladistvým

4.5 Osobní ochranné pracovní prostředky

Osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP) jsou prostředky osobní ochrany schválené příslušnou autorizovanou zkušebnou a určené k tomu, aby se zaměstnanci jejich používáním chránili před riziky, která by mohla ohrozit jejich život, bezpečnost nebo zdraví při práci.

Zaměstnavatel je povinen:

- poskytovat bezplatně zaměstnancům OOPP, mycí a čisticí prostředky,
- informovat zaměstnance o rizicích, před kterými je používání OOPP chrání,
- seznámit zaměstnance se způsobem používání OOPP a s návodem výrobce,
- kontrolovat vybavenost a správné používání OOPP jen k těm účelům, pro které jsou určeny,
- vybavit zaměstnance OOPP v mimořádných případech, v případech přidělení práce nebo úkolu mimo běžné pracovní a funkční zařazení zaměstnance,
- zajistit nebo provést výměnu OOPP, když je snížena jejich ochranná funkce,
- poskytnout zaměstnancům mycí a čisticí prostředky, příp. regenerační krémy a masti (tyto prostředky se poskytují zaměstnancům, kteří přicházejí do styku s látkami, jež mohou způsobit podráždění pokožky nebo znečištění zaměstnance, a to podle druhu používané látky – např. při úklidových činnostech),
- vést evidenci o výdeji OOPP.

Zaměstnanci jsou povinni:

- používat OOPP v souladu s příkazy a pokyny zaměstnavatele, způsobem, se kterým byli seznámeni, v souladu s návodem výrobce,
- řádně pečovat o přidělené OOPP,
- oznamovat závady na přiděleném OOPP svému nadřízenému,
- nepoužívat poškozené nebo nefunkční OOPP.

Konkrétní požadavky dílčích pracovišť jsou uvedeny v samostatné směrnici SM-040-1-7 Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků.

4.6 Pracovní úrazy

- **Definice podle § 271 k zákoníku práce:**
- pracovním úrazem pro účely tohoto zákona je poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, došlo-li k nim nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním,
- jako pracovní úraz se posuzuje též úraz, který zaměstnanec utrpěl pro plnění pracovních úkolů,
- pracovním úrazem není úraz, který se zaměstnanci přihodil na cestě do zaměstnání a zpět.

Zaměstnanec je povinen:

- bezodkladně oznamovat svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci svůj pracovní úraz, pokud mu to jeho zdravotní stav dovolí, pracovní úraz jiného zaměstnance, popřípadě úraz jiné fyzické osoby, jehož byl svědkem,
- poskytnout první pomoc osobám, které utrpěly úraz nebo poranění,
- zavolat lékařskou službu (tel. 155), pokud je to nutné,
- zajistit, aby v případě závažného, hromadného či smrtelného úrazu zůstalo místo úrazu v původním stavu až do příchodu vedoucího zaměstnance, příp. šetřící komise,
- odsouhlasit svým podpisem záznam v knize úrazů, příp. záznamu o úrazu,
- spolupracovat při zjišťování příčin vzniku úrazu, poskytovat veškeré potřebné informace.

Zaměstnavatel je povinen:

- vybavit všechna pracoviště knihou úrazů tak, aby byla za všech okolností zabezpečena možnost zápisu o vzniklých úrazech,
- vést evidenci o všech úrazech (v knize úrazů), i když jimi nebyla způsobena pracovní neschopnost nebo byla způsobena pracovní neschopnost nepřesahující 3 kalendářní dny,
- vyhotovit záznam o úrazu neprodleně, nejpozději však do 5 pracovních dnů ode dne, kdy se o úrazu dozvěděl a vést dokumentaci o všech pracovních úrazech, jejichž následkem došlo:
 - ke zranění zaměstnance s pracovní neschopností delší než 3 kalendářní dny (tzn. bylo-li vystaveno potvrzení o pracovní neschopnosti a je zřejmé, že pracovní neschopnost přesáhne 3 kalendářní dny), nebo
 - k úmrtí zaměstnance,
- předat postiženému zaměstnanci jedno vyhotovení záznamu o úrazu (v případě smrtelného pracovního úrazu jeho rodinným příslušníkům),
- ohlásit pracovní úraz a zaslat záznam o úrazu stanoveným orgánům a institucím,
- ohlásit bez zbytečného odkladu pracovní úraz stanoveným orgánům a institucím, došlo-li k pracovnímu úrazu, u kterého poškození zdraví vyžaduje hospitalizaci zaměstnance (uložení na lůžko ve zdravotnickém zařízení) po dobu delší jak 5 dní a nebo se jedná o smrtelný úraz (ohlašovací povinnost).

Zaměstnavatel je dále povinen:

- objasnit příčiny a okolnosti vzniku každého úrazu za účasti zaměstnance (pokud to zdravotní stav zaměstnance dovoluje) a svědků a bez vážných důvodů neměnit stav na místě úrazu do doby objasnění příčin a okolností vzniku pracovního úrazu,
- stanovit výši odškodnění poškozenému zaměstnanci, příp. navrhnout snížení, došlo-li k porušení předpisů k zajištění bezpečné práce,
- přijímat opatření proti opakování pracovních úrazů (součást záznamu v knize úrazů).

Konkrétní požadavky pracovníků a pracovišť jsou uvedeny v samostatné směrnici SM-040-1-2 Plán první pomoci (trauma plán) a Povinnosti při vzniku pracovního úrazu, systém evidence, hlášení a zasílání záznamu o úrazu, SM-040-1-6.

4.7 Elektrické spotřebiče

Mezi elektrické spotřebiče patří:

- elektrické spotřebiče pro domácnost a podobné účely – konvice, lednice, mikrovlnky, vařiče, spirály pro ohřev vody apod.
- elektrická svítidla,
- elektrická zařízení informační techniky – počítače, tiskárny apod.,
- přístroje spotřební elektroniky,
- pohyblivé přívody a šňůrová vedení,
- elektrické a elektronické měřicí přístroje,
- ostatní elektrické spotřebiče podobného charakteru – rádia, ventilátory, přímotopy nebo jiné druhy topidel apod.

Bezpečnostní požadavky na elektrické spotřebiče:

- kryty, držadla, spínače ani jiné ovládací prvky nesmějí být poškozeny tak, aby byla snížena jejich ochrana před nebezpečným dotykem,
- elektromotor elektrického spotřebiče nesmí být poškozený ani zjevně zaprášený,
- větrací otvory spotřebiče nesmí být zaprášené ani zakryté,
- šrouby připojovacích svorek musí být řádně dotaženy,
- násuvné spoje musí mít spolehlivý vzájemný styk,
- spájené spoje musí být dostatečně pevné,
- pohyblivé přívody a kabely nesmí mít poškozenou izolaci, musí být zajištěny proti vytržení a vidlice, zástrčky, zásuvky nebo přívody nesmí být poškozené.

Zaměstnavatel je povinen:

- všechny elektrické spotřebiče náležitě označit a evidovat tak, aby za všech okolností bylo zřejmé, o jaký spotřebič se jedná,
- seznámit zaměstnance s návodem k obsluze spotřebiče, s nimiž přicházejí do styku a upozornit na možná rizika,
- zajišťovat ve stanovených termínech a rozsahu pravidelné elektro revize a kontroly u osoby s příslušnou kvalifikací podle vyhl. č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, a odstraňovat zjištěné nedostatky,
- ukládat doklady o provedených revizích elektrických spotřebičů,
- zajišťovat údržbu a opravy u odborné servisní firmy,
- zařízení nevyhovující bezpečnostním požadavkům vyřadit z užívání a toto viditelně vyznačit.

Zaměstnanci jsou povinni:

- používat jen povolené elektrické spotřebiče,
- dodržovat pracovní postupy a pokyny uvedené v návodech výrobců pro obsluhu,
- používat elektrické spotřebiče jen k těm účelům, pro které jsou výrobcem určeny,
- zajistit odpovídající bezpečný pracovní prostor k obsluze,

- odpojit vidlici přívodu el. proudu ze zásuvky v případě přemísťování spotřebiče z místa na místo,
- vypnout a odpojit od sítě všechny spotřebiče, které nejsou používány,
- vést pohyblivé přívody elektrických spotřebičů mimo průchody a komunikace, nikdy ne přes ostré hrany, aby nedocházelo k jejich deformaci,
- veškeré závady a poškození hlásit svému nadřízenému,
- provádět běžnou údržbu spotřebičů podle pokynů výrobce uvedených v návodu k obsluze, údržbu provádět jen je-li zařízení odpojeno od přívodu elektrického proudu.

Zaměstnanci nesmí:

- používat vlastní, neschválené a neevidované elektrické spotřebiče,
- obsluhovat spotřebiče mokřýma rukama nebo jsou-li spotřebiče mokré,
- provádět opravy spotřebičů, včetně jejich přívodů, bez náležité odborné způsobilosti podle vyhlášky č. 50/1978 Sb. a bez pověření k této činnosti,
- přetěžovat spotřebiče nad stanovené technické parametry výrobce,
- používat spotřebiče, pokud na nich vznikne vážná porucha funkce,
- používat spotřebiče s poškozeným elektrickým přívodem,
- používat elektrické spotřebiče s chybějícím ochranným krytem,
- vést pohyblivé elektrické přívody přes ostré hrany, namáhat je tahem,
- otevírat nebo odstraňovat bezpečnostní kryty a prvky, zakrývat větrací otvory,
- provádět údržbu nebo opravu spotřebičů pod napětím elektrického proudu bez souhlasu zaměstnavatele a bez použití izolovaného nářadí a nástrojů,
- zapojovat do stejné zásuvky s počítačem spotřebiče většího příkonu (vaříč, ventilátor, kopírka apod.).

4.8 Schůdky, žebříky**Zaměstnavatel je povinen:**

- označit žebříky nebo schůdky evidenčním číslem (z důvodu kontroly),
- zajistit provádění kontrol žebříků a schůdků v souladu s návodem výrobce, nejméně 1x ročně, provedení kontroly musí být prokazatelné (např. protokol o kontrole žebříků a schůdků),
- seznámit zaměstnance s návodem výrobce a se způsobem používání,
- vybavit zaměstnance vhodnou výstrojí nebo vhodně upraveným pracovním oděvem pro uložení drobného materiálu, např. hřebíky, šrouby (zejména při údržbě, opravách apod.),
- zajistit, aby zaměstnanci neprováděli práce na žebříku ve výšce větší než 5 m (měřeno od podlahy k chodidlům).

Zaměstnanci jsou povinni:

- používat žebřík nebo schůdky podle pokynů výrobce,

- vždy umístit žebřík nebo schůdky tak, aby byla zajištěna jejich stabilita po celou dobu použití, tzn. na stabilním, pevném, dostatečně velkém, nepohyblivém podkladu tak, aby příčle byly vodorovné,
- vystupovat, sestupovat a pracovat na žebříku tak, aby byli obráceni obličejem k žebříku, a v každém okamžiku musí mít možnost bezpečného uchopení a spolehlivou oporu,
- provádět na žebříku jen krátkodobé, fyzicky nenáročné práce, při použití ručního nářadí,
- vynášet nebo snášet po žebříku jen břemena o hmotnosti do 15 kg.

Zaměstnanci nesmí:

- používat poškozené žebříky nebo schůdky,
- provádět zásahy do konstrukce žebříku,
- přetěžovat konstrukci nebo žebřík hmotností větší, než je stanovena průvodní dokumentací výrobce,
- vystupovat nebo sestupovat na žebřík, pokud na něm pracuje jiná osoba,
- nadměrně a nebezpečně se vyklánět mimo osu žebříku nebo schůdků,
- provádět práce, při nichž se používá nebezpečných nástrojů nebo nářadí, např. přenosné řetězové pily nebo ruční pneumatické nářadí,
- používat volně nebo po kapsách uložený drobný materiál, jako např. hřebíky, šrouby nebo ruční nářadí, např. klíče, šroubovák, kladívko,
- provádět práce na žebříku ve výšce větší než 5 m (měřeno od podlahy k chodidlům).

Poznámka: Za práce ve výškách jsou považovány práce na pracovištích a přístupových komunikacích, pokud leží ve výšce nad 1,5 m nad okolní úrovní, příp. pokud pod nimi volná hloubka přesahuje 1,5 m. Při práci na žebříku musí být zaměstnanec v případech, kdy stojí chodidly ve výšce větší než 5 m, zajištěn proti pádu osobními ochrannými pracovními prostředky.

4.9 Sklady a skladování, manipulace s břemeny**Zaměstnavatel je povinen:**

- zajistit, aby komunikace a podlahy ve skladu a v prostorách určených ke skladování byly nepoškozené, uklizené, čisté, nekluzké,
- zajistit stabilitu regálů ve všech provozních stavech, tzn. prázdných, částečně i zcela zaplněných, např. ukotvením do stavební konstrukce (opření o stěnu nebo o jiný regál je zakázáno),
- označit všechny regály štítky s uvedením největší nosnosti buňky a nejvyššího počtu buněk ve sloupci, nosnost regálu zaručuje výrobce (dodavatel) včetně dodání technické dokumentace k regálu,
- zajistit dostatečnou šířku uliček mezi regály tak, aby odpovídala způsobu ukládání manipulačních jednotek, šířka uličky pro průjezd manipulačních vozíků (včetně paletových) musí být alespoň o 0,4 m větší než největší šířka manipulačních vozíků nebo nákladu,

- zajistit provádění kontrol regálů před uvedením do provozu, po přemístění, přestavění a dále nejméně 1x ročně, provedení kontroly musí být prokazatelné (např. protokol o kontrole regálů), regál musí být zkontrolován z hlediska jeho stability, tuhosti spojů, svislosti a vodorovnosti konstrukce apod.,
- zajistit označení regálu v případě, že nevyhovuje bezpečnostním a technickým požadavkům a znemožnit jeho použití v době nevyhovujícího stavu (výrazně označit),
- označit prostory, do kterých nemají přístup nepovolané osoby, tabulkou „Nepovolaným vstup zakázán“.

Zaměstnanci jsou povinni:

- materiál a předměty ukládat jen na určených místech,
- zajistit trvalý přístup k regálům, nic nesmí bránit zakládání a odebírání materiálu z regálů,
- ukládat materiál a předměty do regálů tak, aby se zamezilo jejich vypadnutí, sesunutí, apod., tzn. rovnoměrně a stabilním způsobem, kusový materiál zajistit podložkami, zarážkami, opěrami, stojany, klíny, provázáním apod.,
- provádět ruční obsluhu regálů do max. výšky 1,8 m, ve výšce nad 1,8 m se musí zakládání do regálů provádět z bezpečných zařízení (žebříky, schůdky, manipulační plošina apod.),
- zajistit pevné uchopení, dostatečný prostor a bezpečný způsob manipulace s břemeny,
- ukládat na pracovišti hořlavé kapaliny a chemické látky jen v originálních obalech, v max. množství 10 litrů, rozlité kapaliny ihned odstranit.

Zaměstnanci nesmí:

- ukládat materiál ani jiné předměty v komunikačních prostorech, na únikových cestách a východech a kolem regálů,
- přetěžovat skříně a regály nad stanovenou nosnost,
- vstupovat nebo lézt do regálů,
- používat regály, jejichž technický stav by mohl ohrozit bezpečnost osob nebo majetku,
- zakládat do regálu poškozené manipulační jednotky (bedny, krabice apod.),
- překračovat max. hmotnostní limity při ruční manipulaci s břemeny.

Hygienické limity pro hmotnost ručně manipulovaného břemene		
(dle nařízení vlády č. 361/2007 Sb.)	Muži	Ženy
Přípustný limit při občasné zvedání a přenášení (přerušované zvedání a přenášení břemene nepřesahující souhrnně 30 minut za osmihodinovou směnu)	50 kg	20 kg
Přípustný limit při častém zvedání a přenášení (zvedání a přenášení břemene přesahující souhrnně 30 minut za osmihodinovou směnu)	30 kg	15 kg
Přípustný limit při práci vsedě	5 kg	3 kg
Průměrný limit pro celosměnovou kumulativní hmotnost břemen v průměrné osmihodinové směně	10.000 kg	6.500 kg

Poznámka: Ruční manipulací s břemenem se rozumí přepravování nebo nošení břemene jedním nebo současně více zaměstnanci včetně jeho zvedání, pokládání, strkání, tahání,

posunování nebo přemísťování, při kterém v důsledku vlastností břemene nebo nepříznivých ergonomických podmínek může dojít k poškození páteře zaměstnance nebo onemocnění z jednostranné nadměrné zátěže. Za ruční manipulaci s břemenem se pokládá též zvedání a přenášení živého břemene.

Hygienické limity pro tlačné a tažné síly při manipulaci s břemenem pomocí jednoduchého bezmotorového prostředku		
(dle nařízení vlády č. 361/2007 Sb.)	Muži	Ženy
Přípustný limit pro tlačné síly	310 N	250 N
Přípustný limit pro tažné síly	280 N	220 N

Poznámka: Práce spojená s ruční manipulací s břemenem překračující stanovené hygienické limity musí být přerušována bezpečnostními přestávkami v trvání 5 až 10 minut po každých 2 hodinách od započetí výkonu práce nebo musí být zajištěno střídání činností nebo zaměstnanců.

4.10 Hořlavé kapaliny, chemické látky

Zaměstnavatel je povinen:

- určit místo a způsob ukládání hořlavých kapalin a chemických látek (pokud tato nutnost nastane), nejvhodnější je skladování v originálních obalech v nehořlavé (plechové) skříni,
- zamezit přístupu a manipulace nepovolanými osobami, např. uzamčením skříně či skladu,
- zajistit bezpečnou manipulaci podle pokynů v bezpečnostním listě,
- zajistit, aby bezpečnostní listy používaných hořlavých kapalin a chemických látek byly zaměstnancům k dispozici, např. ve složce – ve skladu, u vedoucího pracoviště apod.,
- označit prostor s výskytem hořlavých kapalin tabulkou „Zákaz kouření a manipulace s plamenem“ a „Hořlavé kapaliny“.

Zaměstnanci jsou povinni:

- ukládat hořlavé kapaliny a chemické látky jen na určených a označených místech,
- ukládat na pracovišti hořlavé kapaliny a chemické látky jen v originálních obalech, v max. množství 10 litrů, rozlité kapaliny ihned odstranit.
- informovat se o vlastnostech jednotlivých hořlavých kapalin a chemických látek, včetně čisticích prostředků a o potřebných bezpečnostních opatřeních (viz bezpečnostní listy),
- používat stanovené čisticí prostředky a způsob čištění doporučený výrobcem,
- dodržovat zákaz kouření a manipulace s plamenem při práci a ukládání hořlavých kapalin,
- nevystavovat nádoby s hořlavými kapalinami přímému sálavému teplu, zamezit přítomnosti zdrojů vznícení, styku s otevřeným ohněm a přehřátí,
- používat jen originální a nepoškozené obaly, ukládat obaly s hořlavými kapalinami vždy otvorem nahoru, náležitě je utěsnit a zajistit proti úniku,
- odstraňovat neprodleně veškeré rozlité hořlavé kapaliny (viz bezpečnostní list).

Pozor! Nejvíce nebezpečné jsou hořlavé kapaliny I. třídy nebezpečnosti, které mají teplotu vzplanutí do 21 °C!

Při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami je zaměstnavatel povinen:

- zajistit, aby s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi klasifikovanými jako toxické nebo žíravé (H314), nakládali jen zaměstnanci starší 18 let a osoby, jejichž svéprávnost nebyla soudem omezena,
- prokazatelně seznámit zaměstnance s nebezpečnými vlastnostmi chemických látek, se kterými nakládají, zásadami ochrany zdraví a životního prostředí před jejich škodlivými účinky a zásadami první předlékařské pomoci.

Zaměstnanci, tzn. osoby, které v rámci svého zaměstnání nakládají se stanovenými nebezpečnými chemickými látkami, jsou povinni:

- seznámit se se stávajícími zpracovanými pravidly o bezpečnosti, ochraně zdraví a ochraně životního prostředí při práci s těmito chemickými látkami a směsmi.

Seznam nebezpečných látek, kterých se uvedené požadavky týkají		
Klasifikace	Symbol	H-věty
Vysoce toxické		H300 Při požití může způsobit smrt H310 Při styku s kůží může způsobit smrt H330 Při vdechování může způsobit smrt
Toxické		H301 Toxický při požití H311 Toxický při styku s kůží H331 Toxický při vdechování
		H370 Způsobuje poškození orgánů H372 Způsobuje poškození orgánů při prodloužené nebo opakované expozici
Žíravé		H314 Způsobuje těžké poleptání kůže a poškození očí
Karcinogenní		H350 Může vyvolat rakovinu H350i Může vyvolat rakovinu při vdechování
Mutagenní		H340 Může vyvolat genetické poškození
Toxické pro reprodukci		H360F Může poškodit reprodukční schopnost H360D Může poškodit plod v těle matky

4.11 Stroje a zařízení

Zaměstnavatel je povinen:

- zajistit bezpečný provoz používaných strojů, přístrojů a zařízení,
- zajistit bezpečné provádění činností,
- pravidelně provádět předepsané kontroly, revize, odborné prohlídky a údržbu všech používaných strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí a zajistit, aby byly zjištěné závady a nedostatky odstraňovány.

Zaměstnanci jsou povinni:

- dodržovat pravidla bezpečné práce stanovená platnými předpisy, zaměstnavatelem a návodem výrobce k obsluze a údržbě,
- neprovádět zakázané činnosti.

4.12 Analýza rizik a opatření k jejich odstranění**Riziko**

- kombinace pravděpodobnosti a rozsahu možného zranění nebo poškození zdraví zaměstnance, vystaveného v pracovním procesu jednomu nebo více potenciálním zdrojům pracovních úrazů nebo ohrožení zdraví zaměstnance.

Prevence rizik

- všechna opatření vyplývající z právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a z opatření zaměstnavatele, která mají za cíl předcházet rizikům, odstraňovat je nebo minimalizovat působení neodstranitelných rizik.

Zaměstnavatel je povinen:

- vytvářet bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky vhodnou organizací bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a přijímáním opatření k předcházení rizikům,
- soustavně vyhledávat nebezpečné činitele a procesy pracovního prostředí a pracovních podmínek, zjišťovat jejich příčiny a zdroje, vyhledávat a hodnotit rizika a přijímat opatření k jejich odstranění,
- vyhodnotit rizika, která není možné odstranit a přijmout opatření k omezení jejich působení tak, aby ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců bylo minimalizováno,
- vést dokumentaci o vyhledávání a vyhodnocování rizik a o přijatých opatřeních.

Analýza rizik a stanovení opatření ke snížení nebezpečí je provedeno v příloze tohoto dokumentu.

V rámci české legislativy odpovídá uvedenému požadavku normy ustanovení zákoníku práce (zákon č. 262/2006 Sb.) o prevenci rizik (§ 102, odst. 2 a 3) a o přijímání opatření pro případ zdolávání mimořádných událostí (§ 201 odst. 6). K doložení naplnění požadavku by měly postačovat dílčí interní dokumenty popisující rizika pracovišť, potenciální nouzové situace a připravenost pracovníků na ně a jejich zvládnutí, popř. interní dokument popisující organizaci práce na pracovištích a způsobech vzájemné komunikace.

V případě nebezpečí vyplývající z nerutinních činností a z nich vyplývajících rizik jsou identifikována vždy dokumentována v samostatném konkrétním bezpečnostním předpisu, se kterým jsou seznámeni pracovníci vedoucími provozů.

4.13 Služební vozidla

Služební vozidla

- Pro účely této směrnice se jedná o osobní vozidla do 3,5 t, která slouží pro plnění služebních úkolů. Mohou to být jednak vozidla společnosti, ale také soukromá vozidla, pokud s nimi zaměstnanec plní služební úkoly.

Zaměstnanec – „řidič referent“

- Pro účely této směrnice se jedná o zaměstnance, kterému bylo svěřeno služební vozidlo k plnění určitého služebního úkolu.

Poznámka: Pojem „řidič referent“ nebo „referentské vozidlo“ není v platné české legislativě známý. Vzhledem k tomu, že je mezi lidmi zažitý, stále se používá.

Povinnosti a odpovědnost zaměstnavatele, příp. příslušného vedoucího zaměstnance:

- odpovídá za provoz a jeho organizaci, zejména: evidence vozidel a jízd, evidence spotřeby pohonných hmot, přihlašování a odhlašování vozidel v registru vozidel včetně všech změn, zajištění zákonného i havarijního pojištění vozidel,
- odpovídá za řádný technický stav služebních vozidel (zajišťuje opravy v odborných servisech),
- odpovídá za provádění (zajištění) předepsaných technických kontrol, prohlídek, měření emisí apod. ve stanovených termínech,
- rozšíří pracovní povinnosti příslušného zaměstnance o zodpovědnost za provoz služebního vozidla (např. dodatkem k pracovní smlouvě, dohodou apod., dle zákoníku práce).

Povinnosti a odpovědnost zaměstnanců („řidičů referentů“):

- účastnit se školení zajišťovaných zaměstnavatelem zaměřených na bezpečnost a ochranu zdraví při práci včetně ověření svých znalostí,
- dodržovat dopravní předpisy a ustanovení této směrnice, dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, s nimiž byl řádně seznámen, a řídit se zásadami bezpečného chování na pracovišti a informacemi zaměstnavatele
- vést evidenci o době řízení dopravního prostředku a o čerpání bezpečnostních přestávek,
- hlásit bez prodlení zaměstnavateli, příp. příslušnému vedoucímu zaměstnanci, závady na vozidle a dopravní nehody (pokud je schopen),
- udržovat vozidlo v řádném technickém stavu, provádět nezbytnou údržbu (mytí, čištění, technické ošetření a drobné opravy), pokud není některá z činností zajišťována dodavatelsky,
- v daných termínech přistavovat vozidlo na emisní a technické kontroly (zajišťuje se v odborných servisech),
- podrobit se stanoveným lékařským prohlídkám,

- podrobit se orientační dechové zkoušce, tzn. zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek,
- nedovolit a nepředat řízení vozidla osobě, která nesplňuje podmínky dle této směrnice.

Organizace školení „řidičů referentů“ ve společnosti:

- provádí se jako součást opakovaného školení zaměstnanců o BOZP,
- v případech, které mají nebo mohou mít podstatný vliv na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, musí být školení provedeno bez zbytečného odkladu (v případě potřeby),
- školitelem je zaměstnavatel, příp. odborně způsobilá osoba v prevenci rizik,
- povinnost školení se vztahuje na všechny zaměstnance, kteří na pracovních cestách řídí služební vozidla,
- předmětem školení je seznámení s dopravními předpisy a následujícími vnitřními předpisy:
 - povinnosti řidičů služebních vozidel,
 - zakázané pracovní činnosti a postupy,
 - povinné používání reflexních vest,
 - návody výrobců používaných vozidel,
 - pracovní řád.

Poznámka: Povinnost zaměstnavatele zajistit zaměstnancům školení o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP a povinnost zaměstnanců dodržovat tyto předpisy a účastnit se školení vychází z požadavků zákoníku práce. Zaměstnanci, kteří používají služební vozidlo („řidiči referenti“), musí být tedy seznámeni s dopravními předpisy, které jsou zařazeny mezi předpisy k zajištění BOZP podle zákoníku práce.

Bezpečnostní přestávky a záznamy o provozu vozidla (podle přílohy č. 1 nařízení vlády č. 168/2002 Sb.)

- maximální nepřetržitá doba řízení na pracovních cestách je 4,5 hodiny, za dobu řízení se považuje i přerušení řízení na dobu kratší než 15 minut
- nejpozději po uplynutí maximální doby řízení musí být řízení přerušeno bezpečnostní přestávkou v trvání nejméně 30 minut
- bezpečnostní přestávka může být rozdělena do dvou částí v trvání nejméně 15 minut zařazených do doby řízení
- během bezpečnostní přestávky nesmí být vykonávána žádná činnost vyplývající z pracovních povinností, kromě dozoru na vozidlo a jeho náklad
- bezpečnostní přestávka a přestávka na oddech a jídlo se mohou slučovat, přestávky se neposkytují na začátku a konci pracovní doby
- denní evidence o době řízení dopravního prostředku a o čerpání bezpečnostních přestávek se musí vést v listinné formě nebo technickým zařízením
- **POZOR** – nezaměňovat s evidencí ujetých kilometrů a spotřebou paliva pro účely finančního úřadu! Evidenci doby řízení a bezpečnostních přestávek kontroluje příslušný oblastní inspektorát práce. Nicméně obě evidence je možno sloučit v jedné „knize jízdy“.

Záznamy o provozu vozidla tedy zpravidla obsahují:

- evidenční číslo záznamu (před zahájením jízdy),
- jméno a příjmení řidiče vozidla (před zahájením jízdy),
- státní poznávací značku vozidla (před zahájením jízdy),
- místo, datum a stav počítadla kilometrů na počátku záznamu (před zahájením jízdy),
- místo, datum a stav počítadla kilometrů na konci záznamu (neodkladně po skončení jízdy),
- dobu řízení, bezpečnostní přestávky a dobu odpočinku každého řidiče zvlášť, pokud nebyly zaznamenány automaticky (neodkladně po skončení jízdy),
- důvody prodloužené doby řízení (neodkladně po skončení jízdy),
- příp. další záznamy dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Doklady při řízení vozidla, které musí mít řidič při řízení u sebe (podle zákona o silničním provozu):

- řidičský průkaz,
- osvědčení o registraci vozidla podle zvláštního právního předpisu („malý technický průkaz“),
- doklad prokazující pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle zvláštního právního předpisu („zelená karta“),
- doklad o zdravotní způsobilosti (pokud je řidiči 65 a více let).

Konkrétní požadavky pracovníků a pracovišť jsou uvedeny v samostatné směrnici SM-040-1-5 Řidiči služebních vozidel do 3,5 tuny (referenti).

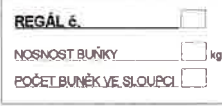

5 Bezpečnostní značení

Zaměstnavatel je povinen:

- označovat pracoviště a ostatní místa příslušnými bezpečnostními a požárními značkami, příkazy, zákazy a pokyny ve vztahu k BOZP a PO.

V objektech je nutné rozmístit minimálně tyto bezpečnostní a požární tabulky:

Umístění značky	Značka	
hlavní uzávěry médií	<div>HLAVNÍ UZÁVĚR VODY</div> <div>HLAVNÍ UZÁVĚR PLYNU</div> <div></div> <div>HLAVNÍ VYPÍNAČ</div>	+ ovládané zařízení
elektrické rozvaděče a zařízení	<div> POZOR - ELEKTRICKÉ ZAŘÍZENÍ</div> <div> NEHÁŠ VODOU ANI PĚNOVÝMI PŘÍSTROJI</div> <div>na každé el. zařízení</div>	<div> POZOR - ELEKTRICKÉ ZAŘÍZENÍ</div> <div> HLAVNÍ VYPÍNAČ</div> <div> VYPNI V NEBEZPEČÍ</div> <div> NEHÁŠ VODOU ANI PĚNOVÝMI PŘÍSTROJI !</div> <div>na el. rozvaděč s hlavním vypínačem el. proudu</div>

chodby, schodiště, východy	 ÚNIKOVÝ VÝCHOD	vyznačení směru úniku doplňková tabulka nad dveře
prostory, kde je zákaz kouření a výskytu otevřeného ohně	 ZÁKAZ KOUŘENÍ A MANIPULACE S PLAMÉNEM ZÁKAZ KOUŘENÍ V CELÉ BUDOVĚ ZÁKAZ KOUŘENÍ NO SMOKING	příp. příp.
prostory, kde je povolen vstup pouze oprávněným osobám	 NEPOVOLANÝM VSTUP ZAKÁZÁN KOTELNA NEPOVOLANÝM VSTUP ZAKÁZÁN	např. provozní zázemí, sklady apod.
snížený / zúžený průjezd		označení max. šířky, výšky průjezdu
hasicí přístroje (na nesnadno viditelných místech) a nástěnné hydranty	 	doplňková šipka (směr umístění)
regály		evid. číslo, nosnost buňky, počet buněk ve sloupci
překážky v komunikacích, které nelze odstranit (žlutočerné šrafování)		např. spodní hrana sklopných a zdvižných vrat
prosklené dveře	 	Průhledné nebo prosklené dveře musí být ve výšce 1,1 m až 1,6 m nad podlahou náležitě výrazně označeny. Doporučujeme umístit fotoluminiscenční samolepky, které zároveň udávají směr otevírání dveří.
povolení spotřebiče (doporučeno)		Tabulka s uvedením názvu spotřebiče (příp. i více spotřebičů najednou) a odpovědné osoby. Vhodné pro kontrolu, zda zaměstnanci nepoužívají vlastní, tzn. neschválené spotřebiče. Dále je splněna povinnost stanovit odpovědnou osobu za každý spotřebič.

čísla tísňového volání (doporučeno)	 HASIČI 150 LÉKAŘSKÁ ZACHRANNA SLUŽBA 155 POLICIE 158	Vyvěšením této fotoluminiscenční tabulky (viditelnost i ve tmě) lze jednoduše splnit zákonnou povinnost zaměstnavatele „zřetelně označit čísla tísňového volání“.
mokrá podlaha		Výstražný stojan „Pozor, kluzká podlaha“ upozorňuje na nebezpečí uklouznutí, např. po vytření podlahy. Zdůrazňuje tak riziko vzniku úrazu zejména pro osoby, které se pohybují v objektu.

6 Technická a technologická zařízení

V případě pronajatých prostor může být některá povinnost upravena smlouvou o pronájmu. Vždy je však potřeba zajistit si kopii dokladu o splnění povinnosti, provedení revize apod.

6.1 Přenosné hasicí přístroje

Zaměstnavatel je povinen:

- vybavit pracoviště (objekty) společnosti hasicími přístroji dle projektu (požárně bezpečnostní řešení, dříve technická zpráva požární ochrany),
- zajistit, aby umístění hasicích přístrojů umožňovalo jejich snadné a rychlé použití, tzn. na snadno viditelném a volně přístupném místě; je-li to nezbytné (např. z provozních důvodů), lze hasicí přístroje umístit i do skrytých prostor a k označení se použije příslušná požární značka umístěná na viditelném místě (viz kapitola Bezpečnostní značení),
- zajistit, aby hasicí přístroje byly umístěny na svislé stavební konstrukci (rukojeť musí být max. 1,5 nad podlahou), příp. na podlaze nebo na jiné vodorovné stavební konstrukci (musí však být k tomu konstrukčně přizpůsobeny a musí být vhodným způsobem zajištěny proti pádu, např. řetízkem),
- prokázat provozuschopnost každého hasicího přístroje (dokladem o kontrole, kontrolním štítkem, plombou spouštění armatury),
- provádět kontroly, opravy, údržbu hasicích přístrojů prostřednictvím odborné firmy s příslušným oprávněním a vést evidenci o těchto kontrolách, opravách a údržbě:
 - kontrola provozuschopnosti se provádí min. 1x za rok nebo po každém použití nebo tehdy, vznikne-li pochybnost o provozuschopnosti hasicích přístroje (např. při mechanickém poškození),
 - součástí údržby je periodická zkouška a plnění; periodická zkouška se vykonává u hasicích přístrojů vodních a pěnových jednou za 3 roky, u ostatních jednou za 5 let.

6.2 Požárně bezpečnostní zařízení

Zaměstnavatel je povinen:

- vybavit pracoviště (objekty) společnosti požárně bezpečnostními zařízeními dle projektu (požárně bezpečnostní řešení, dříve technická zpráva požární ochrany),
- postupovat při provozu požárně bezpečnostního zařízení podle průvodní dokumentace výrobce, příp. podle ověřené projektové dokumentace nebo podrobnější dokumentace, pokud je k provádění činnosti nutná odborná kvalifikace podle zvláštního předpisu a zaměstnanec ji nemá, nesmí danou činnost provádět,
- prokázat provozuschopnost instalovaného požárně bezpečnostního zařízení
 - dokladem o jeho montáži,
 - dokladem o funkční zkoušce (kromě ručně ovládaných požárních a kouřotěsných dveří a požárních uzávěrů otvorů, systémů a prvků zajišťujících zvýšení požární odolnosti stavebních konstrukcí nebo snížení hořlavosti stavebních hmot, požárních ucpávek),
 - dokladem o kontrole provozuschopnosti, o údržbě a opravách,
 - záznamem v příslušné provozní dokumentaci (např. provozní kniha), stanoví-li tak průvodní dokumentace výrobce.
- provádět kontroly, opravy, údržbu a revize požárně bezpečnostních zařízení a vést evidenci o těchto kontrolách, opravách, údržbě a revizích:
 - kontrola provozuschopnosti se provádí min. 1x za rok, pokud výrobce, ověřená projektová dokumentace nebo podrobnější dokumentace nestanoví lhůty kratší.
- zřetelně vyznačit nefunkční požárně bezpečnostní zařízení (na zařízení a v prostoru, kde je instalováno), provést opatření k jeho neprodlenému uvedení do provozu a zabezpečit v potřebném rozsahu náhradní organizační, popřípadě technická opatření (do doby opětovného uvedení zařízení do provozu),

Mezi požárně bezpečnostní zařízení patří zejména:

- **nouzové osvětlení** – kontrolu provozuschopnosti provádí elektro technik, osoba s příslušnou kvalifikací podle vyhlášky č. 50/1978 Sb., měsíční zkoušky provádí odborně způsobilá osoba v PO,
- **požární hydranty** – kontrolu provozuschopnosti provádí odborná dodavatelská firma s příslušným oprávněním,
- **požární a kouřotěsné dveře a požární uzávěry otvorů včetně funkčního vybavení** (panikové kování, samozavírač) – kontrolu provozuschopnosti provádí odborně způsobilá osoba v PO,
- **systémy a prvky zajišťující zvýšení požární odolnosti stavebních konstrukcí nebo snížení hořlavosti stavebních hmot** (protipožární ochranné obklady, nástřiky, nátěry) – kontrolu provozuschopnosti provádí odborně způsobilá osoba v PO,
- **požární ucpávky a těsnění prostupů rozvodů a kabeláže** – kontrolu provozuschopnosti provádí odborně způsobilá osoba v PO.

6.3 Ostatní zařízení

Zaměstnavatel je povinen provádět kontroly, opravy, údržbu a revize dalších instalovaných zařízení a vést evidenci o těchto kontrolách, opravách, údržbě a revizích:

- **elektrická instalace** – revize provádí dodavatelská firma, revizní technik el. zařízení (osoba s příslušnou kvalifikací podle vyhlášky č. 50/1978 Sb.), periodicky dle protokolu o určení vnějších vlivů a příslušných norem,
- **elektrické spotřebiče a zařízení** – revize provádí dodavatelská firma, revizní technik el. zařízení (osoba s příslušnou kvalifikací podle vyhlášky č. 50/1978 Sb.), periodicky dle typu zařízení a příslušných norem,
- **hromosvody** – revize provádí dodavatelská firma, revizní technik el. zařízení (osoba s příslušnou kvalifikací podle vyhlášky č. 50/1978 Sb.), periodicky dle typu zařízení a příslušných norem,
- **zdvihací zařízení (výtahy)** – revize provádí dodavatelská firma, revizní technik zdvihacích zařízení (osoba s příslušnou kvalifikací), periodicky ve stanovených lhůtách (dle platných předpisů),
- **tlakové nádoby stabilní (TNS)** – revize provádí dodavatelská firma, revizní technik tlakových nádob (osoba s příslušnou kvalifikací), periodicky ve stanovených lhůtách (dle platných předpisů),
- **plynové spotřebiče a zařízení** – revize provádí dodavatelská firma, revizní technik plynových zařízení (osoba s příslušnou kvalifikací), periodicky ve stanovených lhůtách (dle platných předpisů),
- **komíny** – kontroly a čištění provádí dodavatelská firma, kominík (osoba s příslušnou kvalifikací), periodicky ve stanovených lhůtách (dle platných předpisů).

Pokud je k provádění činnosti nutná odborná kvalifikace podle zvláštního předpisu a zaměstnanec ji nemá, nesmí danou činnost provádět.

Podrobné informace o kontrolách, opravách a údržbě příslušného zařízení jsou uvedeny v příslušném návodu výrobce zařízení.

7 Kontrolní činnost na pracovištích

Zaměstnavatel je povinen:

- soustavně vyhledávat nebezpečné činitele a procesy pracovního prostředí a pracovních podmínek, zjišťovat jejich příčiny a zdroje, vyhledávat a hodnotit rizika a přijímat opatření k jejich odstranění,
- pravidelně kontrolovat úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejména stav pracovních prostředků, zařízení a vybavení pracovišť,
- pravidelně kontrolovat dodržování předpisů o požární ochraně na pracovištích,
- zjištěné závady a nedostatky v daných termínech odstranit nebo zajistit jejich odstranění.

7.1 Kontroly BOZP

Kontroly bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se provádějí **1x ročně na všech pracovištích** (roční prověrky BOZP). Kontroly provádí zaměstnavatel (pokud zaměstnává nejvýše 25 zaměstnanců), příp. odborně způsobilá osoba v prevenci rizik.

Předmětem kontroly BOZP je zejména:

- vyhledávání nebezpečných činitelů pracovního prostředí a pracovních podmínek, zjišťování jejich příčin a zdrojů, vyhledávání a hodnocení rizik a přijímání opatření k jejich odstranění,
- zjišťování úrovně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- označení pracovišť příslušnými bezpečnostními značkami, příkazy, zákazy a pokyny,
- dokumentace BOZP (směrnice, pokyny, apod.), její zpracování a aktuálnost,
- provádění lékařské péče o zaměstnance, dokumentace k pracovním úrazům,
- zajištění první pomoci a lékárniček,
- vybavení zaměstnanců OOPP, včetně potřebné dokumentace, a používání stanovených OOPP zaměstnanci,
- provádění školení (vstupní, opakovaná, příp. odborná), včetně příslušných osnov školení,
- provádění revizí,
- způsob skladování, skladovací prostory a činností s tím související,
- dodržování technických podmínek a návodů vykonávaných činností,
- odstranění dříve zjištěných závad a nedostatků ve stanovených termínech, včetně závad zjištěných Oblastním inspektorátem práce.

7.2 Kontroly PO

Kontroly dodržování předpisů o požární ochraně se provádějí **1x ročně na všech pracovištích** (preventivní požární prohlídky, na pracovištích bez zvýšeného požárního nebezpečí). Kontroly provádí odborně způsobilá osoba v požární ochraně.

Poznámka: V objektech a zařízeních, kde jsou provozovány činnosti bez zvýšeného požárního nebezpečí, se preventivní požární prohlídky provádějí v provozech, ve kterých se na pracovištích pravidelně vyskytují současně nejméně 3 osoby v pracovním poměru nebo obdobném pracovním vztahu k provozovateli nebo veřejnost.

Předmětem kontroly PO je zejména:

- možnost přivolání pomoci (označení čísel tísňového volání, spojovací prostředky – přístup, provozuschopnost, použitelnost),
- hasicí přístroje (umístění, označení, přístupnost, uchycení, stav, neporušenost plomb, provedení revizí odbornou firmou min. 1x ročně),
- nástěnné hydranty (úplnost vybavení při porušení plomb, přístupnost, označení, provedení revizí odbornou firmou min. 1x ročně),

- únikové cesty a východy (průchodnost a označení bezpečnostními tabulkami se směry úniku),
- požární dveře, pokud jsou instalovány (provozoschopnost, celistvost, těsnění, značení, použité funkční vybavení),
- výtahy (provozoschopnost, označení – evakuační x neevakuační),
- hlavní uzávěry médií – voda, plyn, el. proud (přístupnost, označení bezpečnostními tabulkami),
- elektrická a plynová zařízení (požární bezpečnost, užívání v souladu s návodem výrobce, povolení k užívání), zda pracoviště v topném období nejsou vytápěna el. vařiči a jinými provizorními či nepovolenými topidly,
- svítidla (kryty, bezpečná vzdálenost od hořlavých látek),
- kontrola dodržování podmínek požární bezpečnosti vykonávaných činností,
- odstranění dříve zjištěných požárních závad a nedostatků ve stanovených termínech, včetně závad zjištěných orgánem Státního požárního dozoru.

7.3 Záznam o kontrole

O každé kontrole musí být proveden záznam, který obsahuje:

- datum provedení kontroly,
- označení objektu a pracoviště,
- zjištěné skutečnosti,
- navržená opatření a stanovení způsobu a termínů jejich splnění,
- jméno a podpis osoby, která záznam provedla,
- jméno a podpis vedoucího zaměstnance kontrolovaného pracoviště,
- záznam o splnění navržených opatření.

Opatření k odstranění zjištěných závad a nedostatků a termíny k jejich splnění navrhuje osoba, která kontrolu provedla.

8 Závěr

Bezprostředně po vydání této organizační směrnice musí být s jejím obsahem seznámeni všichni zaměstnanci společnosti. Zodpovědnost za splnění tohoto požadavku má zaměstnavatel.

Zaměstnavatel je povinen zajistit řádné zpracování, vedení a ukládání veškeré dokumentace týkající se plnění povinností na úseku BOZP a PO, včetně záznamů o školení, revizních zpráv, návodů k obsluze apod., udržovat zpracovanou dokumentaci aktuální a v případě změn zajistit její aktualizaci oprávněnou osobou.

Tato směrnice nabývá účinnosti dnem podpisu osoby oprávněné ke schvalování dokumentace.

8.1 Závěrečná a přechodná ustanovení

Vydané směrnice po datu 1.1.2019 v plném rozsahu nahrazují vydané směrnice, opatření, zvláštní dokumenty vydané pro organizaci Technické služby Chomutov, příspěvkovou organizaci.

Vydané dokumenty jsou majetkem společnosti FIRESS s.r.o., která je vypracovala pro organizaci Technické služby města Chomutova, příspěvkovou organizaci. Bez souhlasu zástupce společnosti jej správce systému řízení nesmí předávat třetím osobám.

9 Příloha: Analýza rizik a opatření k jejich odstranění

9.1 Kancelářské práce

Nebezpečí	Kdo a čím je ohrožen	Opatření ke snížení nebezpečí
Poškození zdraví	Zaměstnanci v kancelářích ohroženi dlouhodobým působením nevhodných ergonomických podmínek na pracovišti.	<ul style="list-style-type: none"> Na pracovišti zajistit pro zaměstnance dostatek pracovního místa, správnou výšku pracovního stolu, vhodnou pracovní židli, dostatek pracovní plochy aj.
Poškození zdraví	Zaměstnanci pracující u zobrazovacích jednotek ohroženi <ul style="list-style-type: none"> poruchou zraku v důsledku jeho dlouhodobého namáhání za nepříznivých optických podmínek, bolestí krčních a zádových svalů 	<ul style="list-style-type: none"> Zobrazovací jednotku umístit tak, aby se okna místnosti, jako zdroj světla, nenacházely za monitorem, ani proti němu. Okna místnosti vybavit regulovatelnými žaluziemi nebo závěsy. Osvětlení monitoru upravit tak, aby obrazovka neodrážela žádné reflexy. Monitor umístit, dle jeho velikosti, ve vzdálenosti cca 60 cm od očí. Monitor umístit tak, aby se jeho střed nacházel ve zrakové ose. Pracoviště vybavit otáčivými, výškově nastavitelnými křesly se sklopnou zádovou opěrou. Práci se zobrazovací jednotkou přerušovat bezpečnostními přestávkami v trvání 5 až 10 minut po každých 2 hodinách nepřetržité práce.
Zasažení elektrickým proudem	Zaměstnanci pracující nebo nacházející se v budovách, ohroženi zraněním elektrickým proudem při dotyku s živými částmi elektrického zařízení v důsledku <ul style="list-style-type: none"> neodborného zacházení s elektrickým zařízením, špatného technického stavu elektrického zařízení, provádění zakázané manipulace s elektrickým zařízením 	<ul style="list-style-type: none"> Zajistit, aby práci na elektrickém zařízení prováděli jen zaměstnanci s příslušnou elektrotechnickou kvalifikací. Soustavně kontrolovat technický stav elektrického zařízení, provádět pravidelné elektro revize, zjištěné závady odstranit. Neprovádět zakázanou manipulaci s elektrickým zařízením. Používat jen schválené a nepoškozené el. zařízení, povolení vyznačit tabulkou, včetně odpovědné osoby. Nepokládat el. kabely na místa, kde by mohlo dojít k jejich poškození, poškozené kabely ihned vyměnit.
Nesprávná obsluha, neodborná oprava zařízení	Zaměstnanci v kancelářích ohroženi poraněním při styku s mechanickými částmi zařízení v důsledku jeho nesprávné obsluhy nebo neodborně prováděné opravy.	<ul style="list-style-type: none"> Obsluhu a opravy zařízení provádět podle návodu výrobce.
Popíchání, pořezání	Zaměstnanci používající ke své práci různé kancelářské pomůcky, ohroženi nejčastěji drobnými úrazy popícháním, pořezáním.	<ul style="list-style-type: none"> Při práci s kancelářskými pomůckami, např. se sešívačkou, s nožem, žiletkou, rýsovacími a psacími potřebami apod. dbát zvýšené opatrnosti.
Opaření	Zaměstnanci připravující horké nápoje, teplá jídla apod. ohroženi opařením tekutinou.	<ul style="list-style-type: none"> Při manipulaci s horkými tekutinami dbát zvýšené opatrnosti (např. při vylévání horké vody z varných konvic apod.). Zabránit přelití nádob horkou tekutinou.

9.2 Práce a pohyb v budově a na venkovním prostranství

Nebezpečí	Kdo a čím je ohrožen	Opatření ke snížení nebezpečí
Zakopnutí, uklouznutí, pád	Zaměstnanci ohroženi <ul style="list-style-type: none"> - zakopnutím v důsledku nepořádku, - nerovností terénu, - vadným stavem povrchu podlahy, komunikace, např. poškozením podlahové krytiny, odtržením gumové hrany schodů aj. - nedostatečným osvětlením pracoviště, - uklouznutím na zmrzlém terénu, na mokré podlaze, - pádem při sestupování ze schodů, - oslněním, vlivem přímého slunečního světla nebo odrazem světelných paprsků od lesklých ploch. 	<ul style="list-style-type: none"> • Určit zaměstnance zodpovědné za úklid na pracovišti. • Při práci používat předepsanou obuv. • Odstranit jakékoliv komunikační překážky o které lze zakopnout. • Překážky v komunikacích, které nelze odstranit, označit pomocí bezpečnostních barev. • Poklapy šachet, prohlubní apod. musí být ve stejné úrovni jako okolní podlaha či komunikace, zajištěná proti posunutí. • Vyměnit nedostatečně únosné, poškozené prvky podlah (zkorodované rošty, nahnilá prkna, fošny, trámký). • Zajistit dostatečné osvětlení pracoviště. • V zimním období provádět včasné odstraňování námrazy a protiskluzový posyp. • Udržovat podlahy suché a čisté, zejména v zimě (zanášení sněhu), rozlité kapaliny ihned odstraňovat.
Pád z výšky	Zaměstnanci nacházející se ve výšce, ohrožení pádem z výšky v důsledku scházejícího ohrazení nebo zábradlí okraje pracoviště nebo komunikace.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajistit volné okraje pracovišť, komunikací, otvorů apod. zábradlím nebo ohrazením.
Pád materiálu, břemene, předmětů	Zaměstnanci ohroženi pádem vnitřního vybavení budov.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajistit, aby vnitřní vybavení budov bylo stabilní a nehrozilo nebezpečí jeho pádu. • Poškozené nožky nábytku, podpěrné sloupky, ihned opravit. • Nesedat na okraje stolů a židlí. • Nevystupovat na židle, zejména ne na židle s kolečky.
Náraz na překážku	Zaměstnanci provádějící manipulaci s břemeny, ohrožení naražením <ul style="list-style-type: none"> - na trvale nebo přechodně nevhodně umístěnou překážku, - na překážku v místech náhlého zúžení či snížení komunikace, - na nevhodně uspořádané vnitřní vybavení budovy, - na ostré hrany a rohy nábytku a zařízení v kancelářských místnostech a skladech. - v důsledku nedostatečného osvětlení. 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace udržovat trvale volné, nezastavěné. • Dodržovat minimální stanovenou šířku komunikací. • Zajistit dostatečně široké a vysoké průchody a průjezdy. • Trvalé překážky, zúžená a snížená místa, označit bezpečnostním označením. • Materiál a předměty ukládat přehledně na určená místa. • Neukládat materiál a předměty do míst v nichž je s ním pro nedostatek místa obtížná manipulace. • Zajistit, aby zařízení a vnitřní vybavení budovy neomezovalo zaměstnance v jejich běžném pohybu po pracovišti. • Komunikace a pracoviště dostatečně osvětlit. • Vyznačit komunikační, manipulační a skladovací plochy v halách.
Zachycení břemenem, zařízením	Zaměstnanci ohroženi zasažením vraty nebo dveřmi.	<ul style="list-style-type: none"> • Provést zajištění křídlových vrat v otevřené poloze proti jejich samovolnému zavření. • Posuvná vrata zajistit proti jejich vysunutí z drážky. • Opatřit kyvadlové neprůhledné dveře průhledným okénkem.
Zachycení břemenem, zařízením	Zaměstnanci ohroženi zraněním v důsledku práce nebo pohybu v omezeném pracovním prostoru.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajistit bezpečný přístup k ovládacím prvkům oken. • Zajistit bezpečný přístup na pracoviště. • Ve stísněném prostoru dbát zvýšené opatrnosti při práci.

Pořezání, píchnutí	Zaměstnanci ohroženi pořezáním, popícháním, v důsledku - nebezpečného stavu pracovního prostředí, - pracovních podmínek.	<ul style="list-style-type: none"> • Zasklít rozbité skleněné výplně. • Opravit všechna místa (např. drátěné pletivo apod.) kde hrozí nebezpečí píchnutí. • Neprodleně po zjištění střepin skla na podlaze nebo komunikacích tyto odstranit. • Odstranit vyčnívající dráty, hřebíky apod. z obalů a pracoviště.
Opaření, popálení	Zaměstnanci pracující nebo nacházející se v budovách, ohroženi opařením, popálením, při styku s horkým povrchem zařízení.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajistit, aby horké části zařízení budovy byly vybaveny ochrannými kryty chránícími zaměstnance před popálením. • Podle potřeby upozornit na nebezpečná místa kde hrozí zaměstnancům popálení, výstražnými tabulkami.
Zranění ve výtahu	Zaměstnanci používající výtah ohroženi - nedostatečnou ochranou před sevřením šachetními dveřmi výtahu, - nedostatečnou ochranou před pádem do výtahové šachty, - havárií výtahu při selhání těch jeho mechanických částí, které zajišťují jeho bezpečný provoz, - pádem klece při přetržení nosných lan, - nežádoucí manipulací s ovládacími částmi výtahu nepovolanými osobami.	<ul style="list-style-type: none"> • Soustavně provádět kontrolu technického stavu výtahu, zjištěné nedostatky odstranit. • Včas a v požadovaném rozsahu provádět předepsané revize a kontroly výtahu, zjištěné nedostatky odstranit. • Zamezit vstupu nepovolaných osob do strojovny výtahu.
Zasažení elektrickým proudem	Zaměstnanci pracující nebo nacházející se v budovách, ohroženi zraněním elektrickým proudem při dotyku s živými částmi elektrického zařízení v důsledku - neodborného zacházení s elektrickým zařízením, - špatného technického stavu elektrického zařízení, - provádění zakázané manipulace s elektrickým zařízením	<ul style="list-style-type: none"> • Zajistit, aby práci na elektrickém zařízení prováděli jen zaměstnanci s příslušnou elektrotechnickou kvalifikací. • Soustavně kontrolovat technický stav elektrického zařízení, provádět pravidelné elektro revize, zjištěné závady odstranit. • Neprovádět zakázanou manipulaci s elektrickým zařízením. • Používat jen schválené a nepoškozené el. zařízení, povolení vyznačit tabulkou, včetně odpovědné osoby. • Nepokládat el. kabely na místa, kde by mohlo dojít k jejich poškození, poškozené kabely ihned vyměnit.
Požár	Zaměstnanci nacházející se v místě požáru, ohroženi zbavení možnosti úniku z ohroženého prostoru a popálením ohněm.	<ul style="list-style-type: none"> • Průběžně provádět kontrolu volnosti únikových cest, zajistit odstranění zjištěných závad. • Únikové cesty z budovy udržovat stále volné, nezastavovat je žádným materiálem ani předměty. • Provést školení o nebezpečí vzniku požáru, o požární ochraně. • Na pracovištích vyvěsit čísla tísňového volání. • Budovy vybavit předepsaným počtem a druhem hasicích přístrojů. • Zajistit kontroly hasicích přístrojů 1x ročně u odborné firmy.

9.3 Doprava

Nebezpečí	Kdo a čím je ohrožen	Opatření ke snížení nebezpečí
Havárie vozidla	Řidiči dopravních prostředků a zaměstnanci pohybující se v jejich blízkosti ohrožení zraněním v důsledku nedodržování pravidel silničního provozu.	<ul style="list-style-type: none"> Na komunikacích organizace dodržovat stejná pravidla silničního provozu jaká platí na veřejných komunikacích. Při řízení vozidla uvnitř organizace se chovat ukázněně a ohleduplně k jiným účastníkům provozu a svou činnost přizpůsobit stavu a povaze komunikace, Na komunikacích organizace dodržovat stanovenou povolenou maximální rychlost motorových vozidel. Řidič musí před opuštěním vozidla provést taková opatření, aby vozidlo nemohlo být zneužito, neohrožovalo bezpečnost provozu, osob ani technických zařízení. Je zakázán provoz vozidel mimo k tomu účelu vyhrazené komunikace nebo plochy. Zabezpečit vozidlo proti samovolnému pohybu. Nepřipustit, aby vozidlo řídila náležitě neproškolená, odborně nezpůsobilá osoba. Dodržovat zákonem stanovené bezpečnostní přestávky.
Havárie vozidla	Přímí účastníci silničního provozu nebo zaměstnanci podílející se na dopravním provozu, ohrožení zraněním v důsledku provozování dopravních prostředků nebo komunikací, manipulačních ploch, v nebezpečném stavu.	<ul style="list-style-type: none"> Před započatím cesty je řidič povinen provést kontrolu vozidla, v případě jízdy s nákladem se přesvědčit o bezpečném uložení. Kontrolu dopravních prostředků, zda svým technickým stavem neohrožují bezpečnost provozu, musí soustavně provádět příslušní vedoucí pracovníci, zodpovědní za jejich provoz. Kontrolu komunikací a manipulačních ploch musí průběžně provádět příslušní vedoucí pracovníci, zodpovědní za jejich bezpečný, provoz neohrožující, stav. Včas a důkladně provádět zimní údržbu silničních komunikací v areálu společnosti. K zabránění námrazy na čelním skle používat v zimě do ostřikovačů nemrznoucí směs. Před a na čelní sklo automobilu neumísťovat žádné předměty, které by vadily řidiči ve výhledu.
Kolize s motorovým vozidlem	Zaměstnanci provádějící manipulaci s materiálem, břemeny a pohybující se po komunikacích pojížděných motorovými vozidly, ohrožení <ul style="list-style-type: none"> - jejich nedovoleně vysokou rychlostí, - nepřehledností komunikace, - nedostatečným osvětlením. 	<ul style="list-style-type: none"> Oddělit chodníky pro pěší od částí komunikace pro motorová vozidla. Provést dopravní značení na komunikacích podle potřeb provozu a ohrožení chodců. Vyznačit přechody pro chodce. Zajistit dostatečné osvětlení komunikací
Kolize s motorovým vozidlem	Zaměstnanci zúčastnění na připojování, odpojování, vozidel nebo nacházející se v blízkosti, ohrožení přejetím, přimáčknutím vozidla.	<ul style="list-style-type: none"> Při připojování vozidel nenajíždět připojovaným vozidlem na vozidlo tažené. Připojovaná vozidla musí být zabrzděna nebo zajištěna klíny. Po spojení vozidel je řidič povinen jejich spojení a zajištění zkontrolovat. Před odpojením vozidel musí řidič vozidla zabrzdít, zajistit proti samovolnému pohybu. Po odpojení vozidel musí řidič jejich odpojení zkontrolovat.

Kolize s motorovým vozidlem	Zaměstnanci zúčastnění na couvání vozidel nebo nacházející se v jejich blízkosti, ohrožení přejetím, přimáčknutím vozidla.	<ul style="list-style-type: none"> Řidič musí zajistit bezpečné couvání a otáčení a to vždy, kdy je to možné, pomocí další, způsobilé, poučené osoby. Jakmile tuto osobu ztratí z dohledu je povinen ihned zastavit. V případě, kdy couvání není bezpečně zajištěno další osobou a řidič nemá dostatečný zpětný výhled, musí začátek couvání zdůraznit zvukovým výstražným znamením.
Kolize s motorovým vozidlem	Zaměstnanci ohrožení při provádění opravě auta při špatné viditelnosti jiným motorovým vozidlem.	<ul style="list-style-type: none"> Při odstraňování poruch, ke kterým došlo během jízdy na pozemních komunikacích a kdy je nutno na ně vstoupit, používat výstražné vesty s vysokou viditelností.
Zakopnutí, uklouznutí, pád při chůzi, sestupování, nastupování	Zaměstnanci zúčastnění na nakládce nebo vykládce vozidel nebo pohybující se v její blízkosti ohrožení zraněním v důsledku <ul style="list-style-type: none"> - nepořádku na pracovišti, - uklouznutí na kluzkém terénu, - komunikačních překážek na pracovišti, - nedostatečného osvětlení. 	<ul style="list-style-type: none"> Veškeré komunikace a plochy na nichž probíhá nakládka nebo vykládka vozidel musí být udržovány v bezpečném stavu. Určit zaměstnance zodpovědné za úklid komunikací a ploch na nichž probíhá nakládka nebo vykládka vozidel. Zajistit dostatečné osvětlení komunikací a pracoviště.

9.4 Manipulace s materiálem a břemeny

Nebezpečí	Kdo a čím je ohrožen	Opatření ke snížení nebezpečí
Pád materiálu, břemene, předmětů	Zaměstnanci provádějící ruční manipulaci se zbožím ohrožení neudržením břemene v důsledku <ul style="list-style-type: none"> - jeho nadlimitní hmotnosti, - jeho nevhodného tvaru - nepoužitím vhodných pomůcek pro jeho uchopení, - jeho nesoudržnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat povolenou hmotnost břemene. • Vybavit pracoviště vhodnými pracovními pomůckami a tyto při práci používat. • Provést školení zaměstnanců o správném způsobu manipulace s materiálem a břemeny.
Pád materiálu, břemene, předmětů	Zaměstnanci ohrožení zraněním v důsledku zdržování se v nechráněném místě pádu břemene.	<ul style="list-style-type: none"> • Volné okraje pracovišť ve výšce zajistit ochrannou lištou proti pádu materiálu, břemena. • Provést ochranu míst, v nichž hrozí pád materiálu, břemena. • Nezdržovat se pod zavěšeným břemenem. • Při otevírání bočnic nebo zadního čela vozidel zabezpečit, aby jimi, nebo uvolněným materiálem, nemohl být zasažen zaměstnanec.
Pád materiálu, břemene, předmětů	Zaměstnanci ohrožení pádem břemene v důsledku jeho nesprávného uložení.	<ul style="list-style-type: none"> • Břemena ukládat tak, aby byla zajištěna jejich stabilita, tak, aby nemohlo dojít k jejich pádu. • Předměty ukládat, pokud možno, na jejich největší rovnou opěrnou plochu. • Předměty, zejména kulatinu, odkládat jen na rovnou plochu. • Udržování volného přístupu, příp. příjezdu k regálům, tak aby nebylo bráněno ukládání a vyjímání materiálu a předmětů.
Pád materiálu, břemene, předmětů	Zaměstnanci ohrožení pádem břemene v důsledku nedostatečného zajištění při jeho přepravě.	<ul style="list-style-type: none"> • Břemeno přepravované na ručním manipulačním vozíku zabezpečit proti jeho posunutí a pádu.
Zachycení břemenem, zařízením	Zaměstnanci provádějící manipulaci s břemeny, zejména jeho nakládku, vykládku, ohrožení přiskřípnutím prstů.	<ul style="list-style-type: none"> • Předměty, které na sebe těsně doléhají, ukládat na podklady. • Při ruční manipulaci s těžšími předměty používat vhodných pomůcek – kleští, popruhů apod.
Zachycení břemenem, zařízením	Zaměstnanci pohybující se v blízkosti pohyblivých částí zařízení, ohrožení jejich nedostatečnou ochranou.	<ul style="list-style-type: none"> • Pohyblivé části zařízení zakrýt ochrannými kryty.
Pořezání, píchnutí	Zaměstnanci ohrožení pořezáním, popícháním, v důsledku manipulovaných břemen.	<ul style="list-style-type: none"> • Odstranit vyčnívající dráty, hřebíky apod. z manipulovaných břemen, obalů a pracoviště. • Nemanipulovat s břemeny majícími poškozené obaly.
Nepoužívání OOPP	Zaměstnanci pracující bez předepsaných OOPP, ohrožení materiálem, břemeny resp. pracovním prostředím.	<ul style="list-style-type: none"> • Vybavit zaměstnance předepsanými OOPP, prokazatelně, tzn. proti podpisu. • Seznámit zaměstnance s používáním OOPP. • Při práci používat přidělené OOPP.
Poškození zdraví	Zaměstnanci provádějící manipulaci s materiálem, břemeny, ohrožení <ul style="list-style-type: none"> - poškozením páteře, kyčelních, kolenních aj. kloubů, vznikem kýly, natržením svalů apod., - dlouhodobým působením nepříznivých povětrnostních vlivů. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat povolenou hmotnost břemene. • Používat vhodné manipulační pomůcky, vozíky. • Poskytnout zaměstnancům OOPP proti chladu, dešti. • Poskytnout zaměstnancům teplé, studené, nápoje. • Umožnit zaměstnancům přestávky v práci, v zimě v teplé místnosti.

9.5 Sklady a skladování

Nebezpečí	Kdo a čím je ohrožen	Opatření ke snížení nebezpečí
Pád materiálu	Zaměstnanci provádějící manipulaci s materiálem ohrožení pádem skladovaného materiálu.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajistit, aby materiál byl skladován tak, aby nemohlo dojít k jeho pádu, zřícení. • Materiál a předměty ukládat přehledně na určená místa. • Neukládat materiál do míst v nichž je s ním pro nedostatek místa obtížná manipulace. • Dlouhé a pružné předměty neházet z výšky na zem. • Předměty ukládat, pokud možno, na jejich největší, rovnou opěrnou plochu. • Pro každý stoh stanovit a dodržovat jeho stohovací výšku. • Vytvářet stohy tak, aby byly stabilní. • Neopírat o stohy žádné předměty. • Bezpečně zajistit / rozebrat stoh, hrozí-li jeho sesutí, zřícení. • Neodebírat ve stohu uložené zboží jeho vytahováním zespod nebo ze stran stohu.
Neupozornění na hrozící nebezpečí	Zaměstnanci ve skladu ohrožení neinformovaností o hrozícím provozním nebezpečí.	<ul style="list-style-type: none"> • U vstupu do skladu umístit příslušné výstražné a bezpečnostní tabulky. • Provést školení příslušných zaměstnanců o provozním nebezpečí ve skladu.
Pád, zřícení, regálu, nábytku, předmětů	Zaměstnanci pracující nebo nacházející se ve skladu ohrožení zraněním v důsledku pádu vnitřního vybavení skladu.	<ul style="list-style-type: none"> • Po každém přemístění, přestavení, regálů překontrolovat, zda odpovídají příslušné dokumentaci, tuhosti a stabilitě. • Regály označit nosností regálových buněk a počtem buněk ve sloupci nebo nosností regálového sloupce. • Nepřetěžovat regály nad výrobcem stanovenou nosnost. • Břemena ukládat do regálových buněk rovnoměrně, těžší níž, lehčí výš. • Po regálu nešplhat, nevstupovat na něj ani do něj. • Dodržovat minimální stanovenou šířku uliček mezi skladovacími regály. • Provádět kontroly regálů min. 1x ročně, se zápisem.
Zachycení břemenem	Zaměstnanci ohrožení zraněním v důsledku práce v omezeném pracovním prostoru.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajistit bezpečný přístup ke skladovanému materiálu.
Požár	Zaměstnanci nacházející se v místě požáru, ohrožení zbavení možnosti úniku z ohroženého prostoru a popálením ohněm.	<ul style="list-style-type: none"> • Průběžně provádět kontrolu volnosti únikových cest, zajistit odstranění zjištěných závad. • Únikové cesty z budovy udržovat stále volné, nezastavovat je žádným materiálem ani předměty. • Provést školení o nebezpečí vzniku požáru a s tím související požární ochraně. • Na pracovištích vyvěsit čísla tísňového volání. • Sklad vybavit předepsaným počtem a druhem hasicích přístrojů. • Zajistit kontroly hasicích přístrojů 1x ročně u odborné firmy.

9.6 Práce na žebříku, na dočasné stavební konstrukci – především lešení

Nebezpečí	Kdo a čím je ohrožen	Opatření ke snížení nebezpečí
Pád osob z výšky	Zaměstnanci pracující na žebříku, ohrožení pádem z něho v důsledku <ul style="list-style-type: none"> - špatného technického stavu, - nevhodného ustavení, - převrácení jiným zaměstnancem nebo vozidlem, - nevhodného použití, - provádění dlouhodobých prací, - provádění fyzicky náročných prací, - manipulace s břemeny o hmotnosti větší než 15 kg, - nedovolené vzdálenosti chodidel od horního konce žebříku, - vystupování, sestupování, provádění práce zády k žebříku, - nezajištění předmětů proti pádu ze žebříku, - používání nebezpečných nástrojů, nářadí, - současné provádění prací více než jedním zaměstnancem, - používání žebříku jako podpěrného nebo nosného prvku, - neprovádění předepsaných kontrol žebříku, - nepoužívání přidělených OOPP. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nepoužívat žebřík se zlomenými příčlemi, bez zajišťovacího řetízku, s poškozeným kováním nebo štěpínem. • Vizualní prohlídky žebříků se musí provádět při každém výdeji ze skladu nebo příjmu do skladu a před každým použitím žebříku. • Žebřík ustavit na stabilní, pevný, rovný a dostatečně velký podklad tak, aby jeho sklon nebyl menší než 2,5 : 1, za příčlemi u jeho paty byl volný prostor alespoň 0,18 m, ze strany přístupu na žebřík byl volný prostor alespoň o šířce 0,6 m a aby bylo zabráněno jeho podklouznutí. • Místa v nichž hrozí nebezpečí převrácení žebříku jinou osobou nebo projíždějícím vozidlem opatřit bezpečnostními značkami nebo službou. • Horní konce žebříku určeného pro výstup musí přesahovat výstupní plochu min o 1,1 m nebo tento přesah musí být nahrazen jiným opatřením, např. madly, které zaměstnanci umožňují se při výstupu spolehlivě držet. • Na žebříku provádět pouze krátkodobé, nenáročné práce s břemeny o hmotnosti menší než 15 kg. • Nevystupovat při práci na žebříku výše, než 0,8 m od horního konce opěrného žebříku nebo 0,5 m od konce dvojitého žebříku. • Nevystupovat, nesestupovat, nepracovat na žebříku obrácení zády k němu, bez možnosti se uchopit opory, • Zajistit, aby zaměstnanci pracující na žebříku měli pro upevnění nářadí nebo uložení drobného materiálu vhodnou výstroj nebo k tomu upravený pracovní oděv. • Při práci na žebříku nepoužívat nebezpečné nástroje nebo nářadí, např. pneumatické nástroje, řetězovou pilu apod. • Nepoužívat žebřík jako podpěrný nebo nosný prvek pro podstavení pro další výstup nebo sestup. • Zajistit, aby na jednom žebříku pracoval pouze 1 zaměstnanec. • Provádět kontroly žebříků min. 1x ročně, se zápisem.
Zřícení lešení (dočasné stavební konstrukce)	Zaměstnanci pracující na lešení a osoby vyskytující se v blízkosti, ohrožení zraněním při zřícení lešení (dočasné stavební konstrukce) z důvodu špatného technického stavu konstrukce v důsledku neodborného provedení montáže konstrukce.	<ul style="list-style-type: none"> • Před použitím dočasné stavební konstrukce (lešení) zkontrolovat, zda její provedení odpovídá průvodní technické dokumentaci, resp. požadavkům odborně způsobilé osoby. • Před použitím dočasné stavební konstrukce zkontrolovat, zda bylo provedeno její náležité předání, převzetí do užívání. • Při montáži, demontáži, přestavbě, lešení průběžně kontrolovat, zda tato je prováděna: <ul style="list-style-type: none"> - v souladu s průvodní technickou dokumentací, - pod vedením odborně způsobilé osoby, - zvláště pro tuto činnost školenými pracovníky jejichž znalosti a dovednost byly ověřeny. • Provést kontrolu, zda zaměstnavatel stanovil obsah a četnost školení, ověřování znalostí a dovedností pracovníků a vedení dokumentace o školení. • Veškeré zjištěné nedostatky nechat neprodleně odstranit.
Zřícení lešení (dočasné stavební konstrukce)	Zaměstnanci pracující na lešení a osoby vyskytující se v blízkosti, ohrožení zraněním při zřícení lešení (dočasné stavební konstrukce) z důvodu špatného technického stavu konstrukce v důsledku neprovádění	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelně kontrolovat, zda dočasná stavební konstrukce (lešení) je podrobována předepsaným způsobem pravidelným odborným prohlídkám. • Veškeré zjištěné nedostatky nechat neprodleně odstranit.

	předepsaných kontrol.	
Pád z lešení (dočasné stavební konstrukce) při jeho zřícení	Zaměstnanci pracující na lešení a osoby vyskytující se v blízkosti, ohrožení zraněním při pádu z lešení (dočasné stavební konstrukce) z důvodu špatného technického stavu konstrukce v důsledku neodborného provedení montáže konstrukce.	<ul style="list-style-type: none"> • Před použitím dočasné stavební konstrukce (lešení) zkontrolovat, zda její provedení odpovídá průvodní technické dokumentaci. • Před použitím dočasné stavební konstrukce zkontrolovat, zda bylo provedeno její náležité předání, převzetí do užívání. • Při montáži, demontáži, přestavbě, lešení průběžně kontrolovat, zda tato je prováděna. <ul style="list-style-type: none"> - v souladu s průvodní technickou dokumentací, - pod vedením odborně způsobilé osoby, - zvláště pro tuto činnost školenými pracovníky jejichž znalosti a dovednost byly ověřeny. • Provést kontrolu, zda zaměstnavatel stanovil obsah a četnost školení, ověřování znalostí a dovedností pracovníků a vedení dokumentace o školení.
Pád z lešení (dočasné stavební konstrukce)	Zaměstnanci pracující na lešení a osoby vyskytující se v blízkosti, ohrožení zraněním při pádu z lešení (dočasné stavební konstrukce) z důvodu špatného technického stavu konstrukce v důsledku neprovádění předepsaných kontrol.	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelně kontrolovat, zda dočasná stavební konstrukce (lešení) je podrobována předepsaným odborným prohlídkám.
Pád z lešení (dočasné stavební konstrukce)	Zaměstnanci pracující na lešení a osoby vyskytující se v blízkosti, ohrožení zraněním při pádu z lešení (dočasné stavební konstrukce) z důvodu špatného technického stavu konstrukce v důsledku založení konstrukce (lešení) na nedostatečně únosném podkladu.	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelně kontrolovat, zda dočasná stavební konstrukce (lešení) je založena na dostatečně únosném podkladu.
Pád z lešení (dočasné stavební konstrukce)	Zaměstnanci pracující na lešení a osoby vyskytující se v blízkosti, ohrožení zraněním při pádu z lešení (dočasné stavební konstrukce) z důvodu špatného technického stavu konstrukce v důsledku nezajištění nosných částí konstrukce (lešení).	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelně kontrolovat, zda nosné části konstrukce (lešení) jsou zajištěny proti podklouznutí způsobem zajišťujícím její stabilitu.
Pád z lešení (dočasné stavební konstrukce)	Zaměstnanci pracující na lešení a osoby vyskytující se v blízkosti, ohrožení zraněním při pádu z lešení (dočasné stavební konstrukce) z důvodu špatného technického stavu konstrukce v důsledku toho, že konstrukce (lešení) netvoří tuhý celek zajištěný proti vybočení nebo pádu.	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelně kontrolovat, zda konstrukce (lešení) tvoří tuhý celek zajištěný proti vybočení nebo pádu.
Pád z lešení (dočasné stavební konstrukce)	Zaměstnanci pracující na lešení a osoby vyskytující se v blízkosti, ohrožení zraněním při pádu z lešení (dočasné stavební konstrukce) z důvodu špatného technického stavu konstrukce v důsledku toho, že konstrukce (lešení) nemá dostatečnou pevnost proti vnějším silám a vlivům.	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelně kontrolovat, zda konstrukce (lešení) má dostatečnou pevnost proti vnějším silám a vlivům.
Pád z lešení (dočasné stavební konstrukce)	Zaměstnanci pracující na lešení a osoby vyskytující se v blízkosti, ohrožení zraněním při pádu z lešení (dočasné stavební konstrukce) z důvodu nezabezpečení pohyblivých částí (konstrukce lešení) proti pohybu.	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelně kontrolovat, zda pohyblivé části konstrukce (lešení) jsou zabezpečeny proti samovolnému pohybu.
Pád z lešení (dočasné stavební konstrukce)	Zaměstnanci pracující na lešení a osoby vyskytující se v blízkosti, ohrožení zraněním při pádu z lešení (dočasné stavební konstrukce) z důvodu vstupu na konstrukci	<ul style="list-style-type: none"> • Nedokončenou konstrukci (lešení) opatřit zábranami zamezujícími vstupu osob na ni. • Nedokončenou konstrukci (lešení) opatřit bezpečnostními tabulkami „Vstup zakázán“.

	(lešení) před dokončením její stavby.	<ul style="list-style-type: none"> • Vstup na konstrukci (lešení) před dokončením její stavby posuzovat jako hrubé porušení pracovní kázně. • Zaměstnance neprodleně přezkoušet ze znalostí svých povinností.
Pád z lešení (dočasné stavební konstrukce)	Zaměstnanci pracující na lešení a osoby vyskytující se v blízkosti, ohrožení zraněním při pádu z lešení (dočasné stavební konstrukce) z důvodu nebezpečného přístupu po komunikacích konstrukce (lešení) k jednotlivým pracovním místům.	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelně kontrolovat, zda k jednotlivým pracovním místům na konstrukci (lešení) je bezpečný přístup.
Pád z lešení (dočasné stavební konstrukce)	Zaměstnanci pracující na lešení a osoby vyskytující se v blízkosti, ohrožení zraněním při pádu z lešení (dočasné stavební konstrukce) z důvodu používání žebříků jako podpěrného nebo nosného prvku podlah.	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelně kontrolovat, zda žebříky na konstrukci (lešení) nejsou používány jako její podpěrné nebo nosné prvky.
Pád z lešení (dočasné stavební konstrukce)	Zaměstnanci pracující na lešení a osoby vyskytující se v blízkosti, ohrožení zraněním při pádu z lešení (dočasné stavební konstrukce) z důvodu používání podlah, jejichž provedení neumožňuje bezpečný pohyb a výkon práce.	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelně kontrolovat, zda používané podlahy umožňují bezpečný pohyb a výkon práce.
Pád z lešení (dočasné stavební konstrukce)	Zaměstnanci pracující na lešení a osoby vyskytující se v blízkosti, ohrožení zraněním při pádu z lešení (dočasné stavební konstrukce) z důvodu používání podlah, které se posouvají a mezi nimiž vznikají nebezpečné mezery.	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelně kontrolovat, zda používané podlahy se neposouvají, ani mezi nimi nevznikají nebezpečné mezery.

9.7 Úklidové práce

Nebezpečí	Kdo a čím je ohrožen	Opatření ke snížení nebezpečí
Uklouznutí	Zaměstnanci provádějící úklidové práce ohrožení uklouznutím na podlaze nebo schodišti vlivem nadměrně kluzkého povrchu komunikace v důsledku vlastní práce.	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat stanovený postup a způsob úklidu. • Při mytí podlah, schodišť a jiných frekventovaných komunikací podlahu ihned vytřít do sucha. • Pokud je to možné, umývat komunikace až po opuštění budovy všemi osobami. • Používat vhodnou pevnou pracovní obuv, doporučeno s protiskluzovou podrážkou (jemné profilové podrážky mají lepší protiskluzové vlastnosti než podrážky s hrubými profily) popř. obuvi s měkčí podrážkou.
Uklouznutí	Osoby pohybující se v prostoru, kde se provádí úklid – vytírání podlahy, ohrožené uklouznutím na mokré podlaze v důsledku nedostatečné informovanosti o riziku.	<ul style="list-style-type: none"> • Při mytí podlah, schodišť a jiných frekventovaných komunikací podlahu ihned vytřít do sucha. • Pokud je to možné, umývat komunikace až po opuštění budovy všemi osobami. • Po vytření podlahy na viditelné místo umístit výstrahu – bezpečnostní stojan „Pozor – kluzká podlaha“.
Zakopnutí, uklouznutí, pád při chůzi	Zaměstnanci provádějící úklidové práce ohrožení zraněním v důsledku: <ul style="list-style-type: none"> - vadného stavu podlah a komunikací, - nepořádku na pracovišti, - nedostatečného osvětlení. 	<ul style="list-style-type: none"> • Průběžně provádět kontrolu stavu podlah a komunikací na pracovišti, kontrolu pořádku, zajistit odstranění závad. • Poklapy šachet, prohlubní apod. musí být ve stejné úrovni jako okolní podlaha či komunikace. • Odstranit jakékoliv komunikační překážky o které lze zakopnout (poklapy, víka, kabely, hadice aj.). • Překážky v komunikacích, které nelze odstranit, označit pomocí bezpečnostních barev (žlutočerné šrafování). • Zajistit dostatečné osvětlení pracoviště.
Naražení na překážku	Zaměstnanci provádějící úklidové práce ohrožení naražením: <ul style="list-style-type: none"> - na trvale nebo přechodně nevhodně umístěnou překážku, - na překážku v místech náhlého zúžení či snížení komunikace, - na nevhodně uspořádané vnitřní vybavení budovy, - v důsledku nedostatečného osvětlení. 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace udržovat trvale nezastavěné, volné, osvětlené. • Dodržovat předepsanou minimální šířku komunikací. • Zajistit dostatečně široké a vysoké průchody. • Trvalé překážky, zúžená a snížená místa, označit bezpečnostním označením. • Zajistit, aby zařízení a vnitřní vybavení budovy neomezovalo zaměstnance v jejich běžném pohybu po pracovišti.
Práce v omezeném pracovním prostoru	Zaměstnanci provádějící úklidové práce ohrožení zraněním v důsledku práce v omezeném pracovním prostoru.	<ul style="list-style-type: none"> • Ve stísněném prostoru dbát zvýšené opatrnosti při manipulaci s materiálem, předměty. • Zajistit bezpečný přístup k ovládacím prvkům oken (při mytí oken).
Pořezání, bodné rány	Zaměstnanci provádějící úklidové práce ohrožení pořezáním a bodnutím ostrým a ostrými hroty nářadí a pracovních pomůcek.	<ul style="list-style-type: none"> • Provéřit a dodržovat platné pracovní postupy, v případě potřeby je upravit. • Úchopové části nářadí a pracovních pomůcek (která se drží v ruce) musí mít hladký a vhodný tvar, bez prasklin, třísek a ořepů. • Určit místo pro ukládání nástrojů a na ně je ukládat. • Vyřadit z užívání naprasklé a poškozené nářadí a pracovní pomůcky.
Opaření, popálení	Zaměstnanci provádějící úklidové práce ohrožení opařením, popálením, vodou, párou, kontaktem s horkým povrchem zařízení.	<ul style="list-style-type: none"> • Provéřit a dodržovat platné pracovní postupy, v případě potřeby je upravit. • Dbát zvýšené opatrnosti při práci s horkou vodou. Teplota snesitelná pro ruku je cca 55 °C. • Nádoby s horkou vodou nenaplňovat až po okraj.

		<ul style="list-style-type: none"> • Při napuštění teplé vody do věder a jiných nádob nejdříve pustit studenou vodu a pak přiměšovat horkou vodu na potřebnou teplotu. • Omezení přenášení nádob s horkou vodou. • Čištění horkých předmětů a zařízení, např. sporák, potrubí, topná tělesa apod. provádět až po jejich vychladnutí.
Pád osoby z výšky při mytí oken, čištění stropních svítidel	Zaměstnanci provádějící úklidové práce ohrožení pádem z výšky při čištění oken nebo stropních svítidel.	<ul style="list-style-type: none"> • Při mytí oken používat osobního zajištění proti pádu. • Určení vhodných kotvicích bodů pro použití prostředků osobního zajištění (bezpečnostních postrojů). • Stanovení správných pracovních postupů dle konstrukčního provedení oken, určení pomocných konstrukcí pro zvýšení místa práce. • Zajištění bezpečného přístupu k místům práce ve výšce (výše umístěná stropní svítidla apod.), používat dvojité žebříky, přenosné schodky, pracovní plošinu.
Pomnožení mikroorganismů, infekční onemocnění	Zaměstnanci provádějící úklidové práce a ostatní osoby v objektu ohrožení infekčním onemocněním v důsledku neprovádění úklidu.	<ul style="list-style-type: none"> • Stanovit harmonogram úklidu na pracovišti. • Podlahy šaten, umývár, sprch a záchodů, umyvadla, záchody musí být umývány denně. • Omyvatelné části stěn musí umývat alespoň jedenkrát za týden. • Nábytek v sanitárních a jiných zařízeních čistit nejméně jednou za 14 dní.
Zasažení chemickou látkou (mycí, čistící a dezinfekční prostředky)	Zaměstnanci provádějící úklidové práce ohrožení působením chemických látek, zejména: <ul style="list-style-type: none"> - zapálení, zarudnutí, poleptání nebo jiné poškození pokožky, - nadýchání se výparů, - poškození očí, - vznik druhotných onemocnění nebo poškození, např. dýchací obtíže, slzení apod. 	<ul style="list-style-type: none"> • Používat přidělené OOPP, zejména gumové rukavice, ochranné brýle nebo obličejový štít (pokud je toto stanoveno v bezpečnostním listu příslušné látky). • Při otevírání obalů s chemickými látkami používat ochranu zraku a obličeje – ochranné brýle nebo obličejový štít (zabránění vystříknutí chemické látky do obličeje). • Pro uchovávání chemických látek nepoužívat nádoby od potravin a nápojů (z důvodu záměny). • Provéřít a dodržovat platné pracovní postupy pro zacházení s chemickými látkami, v případě potřeby je upravit. • Všechny obaly s chemickými látkami označit předepsaným způsobem. • Likvidaci chemických látek a odpadů provádět jen podle stanoveného postupu. • Při práci s látkami, které mohou ohrozit lidské zdraví vyloučit přímý kontakt zaměstnanců s těmito látkami. • Toxické látky uchovávat tak, aby nemohly být zneužity, musí být uzamčeny a musí být vedena jejich evidence. • Dodržovat zásady v návodu k použití, v bezpečnostních listech, dodržovat základní hygienické zásady. • Při práci s chemickými látkami nejíst, nepít, nekouřit. • Po práci si důkladně umýt ruce.
Přejetí, sražení nebo přiražení osoby manipulačním vozíkem s čistícími a úklidovými prostředky	Zaměstnanci provádějící úklidové práce a ostatní osoby v objektu ohrožení zraněním v důsledku: <ul style="list-style-type: none"> - nesprávného nebo nebezpečného jednání, - nevhodně uloženého, zajištěného nákladu, - přetěžování vozíku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nepřepravovat na vozíku osoby. • Nepohybovat se v jízdní dráze vozíku. • Nepřetěžovat vozík nad stanovenou nosnost nebo tažnou sílu. • Čistící a úklidové prostředky ukládat na vozík rovnoměrně a stabilně.
Požár	Zaměstnanci provádějící úklidové práce a ostatní osoby v objektu ohrožení vznikem požáru při manipulaci a skladování hořlavých kapalin (čistících prostředků klasifikovaných jako hořlavé kapaliny).	<ul style="list-style-type: none"> • Stanovit podmínky pro používání a skladování hořlavých kapalin, včetně max. množství na pracovišti. • Dodržovat požární řád a pokyny pro skladování a manipulaci s hořlavými kapalinami.

		<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat podmínky uvedené v bezpečnostních listech. • Prostor s výskytem hořlavých kapalin označit bezpečnostními tabulkami. • Při práci s hořlavými kapalinami nekouřit a nepoužívat otevřený oheň.
Zasažení elektrickým proudem	Zaměstnanci provádějící úklidové práce ohrožení zasažením elektrickým proudem v důsledku dotyku s živými částmi elektrického zařízení.	<ul style="list-style-type: none"> • Části elektrického zařízení pod napětím chránit proti dotyku a vlhkosti. • Nedotýkat se žádného elektrického zařízení mokřýma rukama.
Nepoužívání OOPP	Zaměstnanci provádějící úklidové práce ohrožení zraněním v důsledku nepoužívání OOPP.	<ul style="list-style-type: none"> • Vybavit zaměstnance předepsanými OOPP, prokazatelně, tzn. proti podpisu. • Seznámit zaměstnance s používáním přidělených OOPP. • Při práci používat přidělené OOPP. • Průběžně provádět kontrolu používání OOPP.

PŘÍLOHA 2	SM-040 ORGANIZAČNÍ SMĚRNICE BOZP A PO	Počet stran:	1
ZMĚNOVÝ LIST			

ČÍSLO	POPIS ZMĚNY	DATUM ZMĚNY	PODPIS
01	Beze změn	1.10.2020	FIRESS, s.r.o. M.Smilová
02	<ul style="list-style-type: none"> Zrušení části textu z důvodu již vydaných směrnic – týká se: bodu 1.5 OOPP, bodu 1.6 Pracovní úrazy Úprava bodu 1.10 Hořlavé kapaliny, chemické látky Doplnění bodu 1.12 Analýza rizik a opatření k jejich odstranění – o identifikaci a dokumentování v případě nebezpečí z nerutinních činností Celková úprava Analýzy rizik a opatření k jejich odstranění 	1.1.2021	FIRESS, s.r.o. M.Smilová
03	Upravena vzhledově příloha – Analýza rizik a opatření k jejich odstranění	9.5.2022	FIRESS, s.r.o. M.Smilová
04	Změna bodu 4.1 Školení zaměstnanců – ostatní zaměstnanci (administrativa) - opakované školení 1x 5 let 4.2 Pracovnílékařské služby Doplnění bodu 4.3 Kategorizace prací a pracovišť	20.3.2023	FIRESS, s.r.o. M.Smilová
05	Doplnění v příloze Analýza rizik a opatření k jejich odstranění bodu 9.6 Práce na žebříku, na dočasné stavební konstrukci – především lešení	31.7.2023	FIRESS, s.r.o. M.Smilová
06	Beze změn	10.6.2024	FIRESS, s.r.o. M.Smilová
07			
08			
09			